

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

<p>Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában</p> <p>Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.</p> <p>Egyes szám ára 8 fillér.</p>	<p>Szerkeszti és kiadja:</p> <p>BUDAY ALADÁR.</p> <p>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</p> <p>Budapest, VIII., Mária-utca 11.</p>	<p>A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.</p> <p>Európa egyéb államaiba és Amerikába egész évre 7 kor.</p> <p>Egy petsor hirdetés ára 20 fillér.</p>
--	---	--

Augusztus 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- váltás
					kél	nyug.			kél	nyug.	
10 Vasárnap	Lőrincz vt.	Lukács	28 Prochor	Máté	4 34	7 3	14 ó 31 p	☾	d. u.	10 9	○ Első negyed 11. reg. 5 ó. 24 p.
11 Hétfő	Zsuzsána	(X. 23—37):	29 Kallinik	(XIV. 14—)22	35	1	28 „	☽	1 1	10 43	
12 Kedd	Klára	Példabeszéd	30 Szilas és Sz.	Jézus a né-	36	6 59	25 „	☽	1 58	11 23	
13 Szerda	Kassian	az irgalmas	31 Eudocim	pet a pusztá-	38	58	22 „	☽	2 51	d. e.	
14 Csütörtök	Özséb ál.	szamaritá-	1 Aug Makka	ban csudásan	39	56	19 „	☽	3 39	7	
15 Péntek	Nagy B. A.	nusról.	2 István vt.	táplálja.	40	54	16 „	☽	4 22	57	
16 Szombat	Jácint hv.		3 Isakius		42	53	13 „	☽	5 1	2	

A közutakról.

Ki nem panaszkodott volna ez országban a rossz közutakra? El kell ismerni, hogy a közutak építése és fönntartása ügyében az abszolút uralom kormányai vagyis a németek

többet és maradandóbbat alkottak, mint hatvanhét óta az összes magyar kormányok. A magyar kormányok alig tesznek többet, mint hogy fönntartják az abszolútizmus alatt, vagy még előbb megépített állami utakat. És e tekintetben is a legfőbb szempont nem a közforgalmi érdek, a föld népének érdeke, hanem a hadügyi tekintet. A közutak kérdését már egyszer beszéd tárgyává kell tenni és főképpen a törvényhatóságokat és a községeket fel kell oldani azoktól az illetéktelen terhektől a melyeket az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényzikk a viczinális vasutak czimén rájuk zúdított.

Az 1890. évi I. törvényzikk azon alapelvet állítja föl, hogy az országos fontosságú állami utakat az állam építi, kezeli és fönntartja. A törvényhatóság, a községi közlekedési közutakat, (az ugynevezett viczinális közutakat) és a községi közutakat, (az ugynevezett közdülőutakat) pedig az egyes községek kötelesek fönntartani. Nagyon súlyos teher a törvényhatósági és községi utak fönntartása a köznépre. A törvényhatósági utak fönntartása czimén minden egyes adófizető, egyenes állami adója után tiz, sőt tizenhárom százalékig felemelkedő pótdót fizet, de oly módon, hogy a legkisebb adótétel rendszerint három korona, vagy három kézi napszám; azoknál pedig, a kik igás erővel rendelkeznek: hat korona, vagy két igás napszám. Ezen szolgáltatást még azon férfiaknak is kell teljesíteniök a kik egyenes állami adót egyáltalán nem fizetnek, vagy csak néhány

Franczi bácsi „Magyar Néplapot“ olvas.

fillért fizetnek. És e terhes adózáson kívül rájuk nehezedik még a viczinális és a községi utak fönntartása is. Ezen czimen két, három vagy hat kézi napszámra, illetőleg két igás napszámra vagy ennek készpénzben való megváltására kötelesek.

Mivel az állami egyenes adók összege, a melynek alapján a megyei utadót kivetik, több mint 150 millió korona s mivel legalább két millióra tehető azoknak a nagykoru községi férfi lakosoknak száma a kik természetben rójják le a közmunkát: a törvényhatósági, viczinális és községi közutak fönntartására körülbelül 15—20 millió korona évi fedezet és 5—6 millió kézi igás napszám áll rendelkezésre. Ebből gondossággal és lelkiismeretességgel sokat lehet alkotni. Sajnos, hogy az eredmény nem megfelelő. Az ország legnagyobb részében a megyei utak gyarlók, a viczinális és községi utak a lehető legrosszabbak. Rendszerint csak jó időben használhatók. Az olvadás és esőzés idejében vagy teljesen járhatlanok, vagy csak az állatok erős pusztításával használhatók. Az utaknak e bizonytalansága bizonytalanná teszi a mezőgazdasági termények pontos szállítását, csökkenti a fuvarozásból önként kínálkozó hasznot és főként az erdők igen nagy részénél a jövedelmezést megakadályozza.

Egyik legnagyobb és éppen a legszegényebb népre sulyosan nehezítő igazságtalanság a viczinális vasutakhoz való hozzájárulás. Némely vármegyében akkora, hogy egyszer holdankint kirótt tetemes adózást jelent, azután a tőkésített uti alapokat fölemésztette, ezenfölül pedig a megyei és községi utak fönntartására szolgáló uti adóknak legnagyobb részét állandóan igénybe veszi. Ennek következtetéseként a megyei viczinális és a községi utak fönntartására körülbelül csakis a legszegényebb sorsu embereknek természetben teljesített közmunkája szolgál. Ezek robotolnak verejtékükkel és silány állatjaikkal; de minthogy ennyi szolgáltatás az utak jó karban tartására nem elég: az utak bizony rosszak, járhatlanok, a szekeret pusztítják, az állatot agyon gyötrik. Mélyen igazságtalan ez, sulyos felelősséget róván azokra, a kik a megyei és községi uti alapokat és jövedelmeket főképpen a viczinális vasutak alapításával, a koncessziók csereberéjével járó egyéni hasznokért elfecsérelték s ezzel egész vidékek népét saját üzérkedésük érdekének áldozatul dobták.

Nagyot lendít a magyar közigazdasági életben, áldására lesz a föld népének: a ki a közutak kérdésének rendezésével biztosítja, hogy bár csak a ma is rendelkezésre álló bevétel

lelkiismeretességgel és szakértelemmel eredeti céljára forditassék.

Ez az égető kérdés is — úgy látszik azonban — csak akkor kerül komolyan szóba és akkor találja érdemes és méltányos megoldását, ha majd önzetlen a népért élő honatyáink lesznek. Ilyenek pedig csak a katólikus középpártban ülhetnek majd.

„Isten áldd meg a magyart!”

(K.) A hazafiúi érzés legfőnségesebb kifejezése, nemzeti imádságunk, fohászkodásunk a himnusz, melynek hallatára meg kell emelnünk kalapunkat s szívünknek egyesülnie kell ezekkel a hő szavakkal: Isten áldd meg a magyart!

Ha a német, francia, vagy angol kér az Istentől áldást magára ő imádkozik s azért nekem, ha nem is tartozom ahhoz a nemzethez, illik szintén kalapot emelnem s áhitattal hallgatnom a fohász szavait. Sőt, ha van bennem egy szikra emberi érzés, egy kis lélek, egy parányi gondolkodóképesség, arra a meggyőződésre jutok, hogy így kell cselekednem halálos ellenségeimmel szemben is. Mily istentelen, emberi valójából kivetkőzött durva lélek lehet tehát az, a ki, — miután hasztalanul igyekszik elvakultságában a magyar nemzet testét porráörölni, — legszentebb érzéseit, imádságát támadja meg és a legalábbvaló módon becsmérli, gyalázza azt.

S teszük ezt nagyszáju pánszláv izgatók.

Borzasztó dolog elképzelni, hogy mire nem képesek már ezek vetemedni!

Hálátlanul lázitanak lépten-nyomon az ellen az állam ellen, a melynek kenyerét eszik, a melynek védőszárnyai alatt oltalmat találnak. Ők maguk énekelik a piszkosabbnál piszkosabb magyargyalázó nótákat, sőt bemerészkednek képviselőházunkba is s ott az egész nemzet színe előtt tiporják sárba becsületünket; ők összetépiük zászlónkat s összetépiük vele a mi igazságunkat.

Most legújában imádságunk, nemzeti himnuszunk ellen indítottak hadjáratot. Bolondok! hisz jól tudják, hogy az ő parányi létük függ attól, vajjon megáldja-e Isten a magyart, vagy nem. Nekik is velünk kellene énekelniök, hogy „Isten, áldd meg a magyart!” mert ettől függ az ő életük, jólétük is. A mint a zsidóknak örülniök kell, ha valahol egy kis zugot kaphatnak, mert immár némely állam — igen bölcsen — kiüldözi őket, úgy örülnie kell a szlávoknak is, mert Magyarországon kívül alig van állam, a melyik kebelébe fogadná őket.

E helyett aztán a tótokat izgató pánszlávvezérek azt mondják: „hogyan adhatnak hálát a tótok Istennek azért, hogy a szép hazát Bendeguz fiainak, vérének adta?” Szeretném, ha az illető izgató megfelelnék nekem arra a kérdésre: hogy adhatnak Bendeguz fiai hazát azoknak a kik még azt sem tudják, mi az a hála.

Azt mondják továbbá, hogy a himnusz *nem igaz dolog*. Erre nézve azt hiszem, elég, ha minden magyar érzi, hogy igenis, *igaz*. S aztán még azt állítják, hogy evvel csak nemzeti jogaikat védik, a melyeknek a magyarok *haszonélvezői* (?). Hát az igaz, hogy az ilyen hangzatos szavakkal könnyen el lehet bolondítani a tudatlanokat. De sőt fölteszem, hogy maguk az izgatók a legtudatlanabbak, mert józan észszel, öntudatosan ilyesmiket mondani nem is lehet.

Nos és ez tulajdonképen a *Pavlovics Ljubomir* szemtelen merényletével áll összefüggésben. Ezek a gyalázatos állítások — még több hasonlókkal — a *Národnie Noviny* pánszláv tót lapban jelentek meg s azt célozzák, hogy védelmezzék *Pavlovics Ljubomir* tettét, a ki a nagy-kikindai állomáson két fiút megtámadott s a legdurvább módon bánt el velük, mert azok, szegények a himnuszt merészelték *Pavlovics Ljubomir* ur jelenlétében énekelni. Együttal módját lelte természetesen annak is *Pavlovics*, hogy a magyar államot jól legyalázza, a miért aztán azt nyerte, hogy izgatás vétsége miatt sajtópört akasztottak a nyakába. Erre aztán fölkel a porból a *Národnie Noviny* és nagy képpel kérdezi, hogy hát mit akarnak *Pavlovics Ljubomirral*? Hiszen ő hazafi s mi is azok vagyunk!...

Jól ismerjük már őket. S körülbelül azt is tudjuk, hogy ki issza meg mindennek a levét. Mi nem, annyi bizonyos. De azt teljes joggal követelhetjük, hogy a mi szent érzésünket, legszentebb fohászkodásunkat, a himnuszt hagyja békében minden emberfia s még akkor is fogja be a száját, ha nem tetszenék neki, mert bizony meggyülik a baja velünk. Mi kérelhetetlenek vagyunk és azok is leszünk ebben a tekintetben. Mi nagy, dicső multu nemzet vagyunk, nagy reményekkel nézünk — hála Istennek — a jövőbe is. Előttünk el kell törpülnie minden apró feregnek s bizony el is némul az ő nagyhangu lármájuk, ha végigzendül Kárpátoktól az Adriáig a hatalmas szózat, hogy „Isten áldd meg a magyart!”

Csak keresztényektől vegyetek pénzt kölcsön!

POLITIKAI VILÁG.

Krónika a hétről.

Kérvények a képviselőházhoz.

Legujabban Máramaros megye s előtte több kerület nyújtott be kérvényt már a képviselőházba egy és ugyanabban az ügyben. A dolog maga ugyan csekély fontosságúnak látszik, de megérdemli, hogy foglalkozzunk vele. Arról van szó ugyanis, hogy egyik törvénycikkünk értelmében minden iskola-köteles gyermek után köteles a szülő, vagy a ki iskolába járattja, 30 fillért a tanítói nyugdíjra fizetni. S a szegény paraszt népen ez nagy adó, különösen a felvidéken. De másrészt kétségtelen, hogy ez a pénzbeszedés tanítói nyugdíjra elkerülhetetlenül szükséges. Tehát a kérvények azt célozzák, hogy ezt a törvényt módosítsák. Igen, de hogyan történhetik az meg? Csak egy módon. A ki vagyosabb, attól szedjenek be valamivel többet harmincz fillérenél s a földhözragadt szegény népet mentse föl ez alól a súlyos kötelezettség alól, a melyből csak hátrány származik a kulturára.

Megrendszabályozott izgatók.

A budapesti kir. ügyészség *Pietor* Miklós takerépkéntári tisztviselő, mint a „Zabavne Knizky” szerkesztője és *dr. Mudrony* János ügyvéd, mint az ezen könyvek egyikében megjelent cikk szerzője ellen vádat emel két költeményben és egy cikkben a magyar nemzet ellen elkövetett három rendbeli izgatás miatt. Az ügyben a budapesti sajtóbírószág fog eljárni. Hány hasonló eset fordult már elő s a budapesti sajtóbírószág ilyenkor oly enyhény itél, hogy az izgatók ugyszólván mitsem félnek a törvény hatalmától. Bezzeg, ha valakinek helytelen

eljárását, visszaéléseit valamelyik magyar lap érinteni meri, rögtön kész a sajtópör s ilyenkor, mikor fényes nemzeti létünket sértik meg és piszkolják össze, közönséges módon járnak el. Oly szigorú büntetéssel kellene bizony az ilyen állam és nemzet-sértőket sújtani, hogy elmenjen a kedvük a lármázástól mindörökre.

A kiegyezési tárgyalások.

A kiegyezési ügyekre vonatkozólag ujabban azt jelentik, hogy a két kormány abban a hitben van, hogy a javaslatokat ősszel a parlamentek elé terjesztheti. Ezt abból is következtetik, hogy az osztrák kormány e végből munkaképesse akarja tenni az osztrák parlamentet és eziránt tárgyalásokat folytatott a cseh képviselők közül *dr. Kramarzzal* és *dr. Sztranskival*, habár formális konferenciákat *Körber* nem szándékozik összehívni. A parlament munkaképességét *Körber* úgy véli pedig elérni, hogy a pártoknak konzessziókat fog tenni és pedig *dr. Baernreiter* képviselő által a cseh tartománygyűlésen mondott beszédének intencziója alapján, a cseh nyelv kiterjesztése terén. Remélhetőleg *Körber* urnak ezen törekvése megint nem fog sikerülni, különösen ha Magyarország felől más szél fujna.

Mozgalom az önálló vámterület mellett. *Hellebronth* Géza nagyfügedi országgyűlési képviselő kezdeményezésére a nagyfügedi kerület augusztus 10-én Hevesen nagygyűlést tart az önállóvámterület érdekében. Ugyanezen a napon tartja *Hellebronth* képviselő beszámoló beszédét. A képviselő fogadtatására Hevesen már széleskörű intézkedéseket tesznek.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügy-miniszterium tudvalevőleg a községi és vármegyei, valamint a gyámügyi és közigazgatási bizottság előtti ügyvitel egyszerűsítése tárgyában öt javaslatot dolgozott ki. Ezeket a javaslatokat azután egy szakbizottság felülbirálta, de néhány kisebb módosítás leszámításával, lényegesebb változtatást nem tettek a javaslattervezeten. A belügyminiszteriumban most készítik el ezen ügyvitel egyszerűsítési rendeletek végleges szövegét és hir szerint körülbelül október elsején az egyszerűsítési rendeletet végrehajtása céljából közzé fogják tenni.

A harmadik katolikus nagygyűlés. A hazai katolicizmus ezen ünnepélyes manifestációja október hónapban fog lefolyni. A fölhívások már a napokban szét fognak küldetni. Ezen nagygyűlésre már ez alkalommal felhívjuk olvasóink figyelmét.

Küldöttség a pénzügyminiszteriumban. Midőn Korpona város adóhivatalt kapott, kötelezte magát, hogy ingyen helyiséget ad a hivatalnak és most, midőn új városházát fölépítette, abban készített helyet az adóhivatalnak is. Azonban az adóhivatal nem tartja a helyiséget megfelelőnek és nem akar eddigi helyéről elköltözni. Hogy a huza-vonának véget vessenek, *Plachy* Gyula polgármester élen küldöttség tiszteltet a pénzügyminiszteriumban. A küldöttséget *Lukács* miniszter távollétében *Gränzenstein* államtitkár fogadta. A küldöttség azt kérte, hogy a miniszter az adóhivatalt helyeztesse el a városházába, hogy a város az adóhivatal eddigi helyiségeit értékesíthesse. Az államtitkár megígérte a kérés teljesítését.

Képviselőválasztás a keresztényszigeti kerületben. A Schwicker Henrik elhunytával megüresedett keresztényszigeti (Szebenmegye) kerületben hétfőn volt a képviselőválasztás. Egyhangulag *Dreszkovits* Vilmos ügyvédet választották meg. *Dreszkovits* a parlamentben a pártonkívüli szász képviselőkhöz fog csatlakozni.

A szalkai választás. A szalkai kerületben a napokban megejtett választás alkalmával kisebbségben maradt Konkoly-párt állítólag ismét petícióval készül megtámadni Jakabffy István mandátumát azon az okon, hogy a képviselő a fuvarokat előre kifizette azzal a célzattal, hogy rá szavazzanak.

Kérvény a képviselőházhoz. Komárommegye törvényhatósága kérvényt intézett a képviselőházhoz, melyben kéri oly törvény alkotását, hogy a mezőgazdánál adóhátralék miatt csak októbertől január végéig történhessék a végrehajtás. Ez iránt különben már több törvényhatóság fordult kérvénnyel a képviselőházhoz. Eddig azonban minden eredmény nélkül.

Az autonomia.

A katolikus autonomiáról az „*Esztergom*“ a következő cikket közli: Az autonomiáról azt híresztelik, hogy a kormány nem fogja megengedni a megvalósulását. Azonban nem hihetjük, hogy a kormány ily rut játékokat üzön a katolikus mozgalmakkal. — Midőn már országszerte oly hangosan nyilvánult a követelés, hogy előle kitérni nem lehetett, akkor kibocsátották a meghívót. Lelkesen fogott a kongresszus a műhöz és a siker elé teljes bizalommal néztünk. A kongresszusi tagok tulnyomó többsége ekkor tiszta katolikus érzületet nyilvánított. De ez nem tetszett a kormánynak és azért, hogy időt nyerjen egy kedve szerinti többség megalakítására, Horánszky Nándor segítségével elnapoltatta az üléseket. Az indoklás az volt, hogy most Széll Kálmánnak minden erejét a Bánffy-csoport legyőzésére kell fordítani. De azután bizonyosan megadja az autonomiát. Az elnapolásuk fejüket csóválták az egyenes gondolkozásaik, de hát nem tehettek semmit. A következő országgyűlés megnyitásakor a trónbeszédbe tette a kormány az autonomia ígérését, de már olyan szavakkal, melyek aggodalomra adtak okot. Összeült ismét a kongresszus és meglepetve láttuk, hogy ott most egy kialakított kormánypárti érzelmű csoport van, melynek vezére Apponyi Albert gróf és Horánszky. A megdöbbenés jogosult volt, mert e két államférfi egyházpolitikai multja jót nem ígért. Horánszky mindig katolikusellenes irányban működött. Már a hetvenes évek autonomiai gyűlésén a Rómától való elszakadást sürgette az akkor hangoztatott „magyar egyház“ jelszava alatt és a legutóbbi egyházpolitikai törvények alkotását minden erejével támogatta.

Apponyinál pedig azt tapasztaltuk, hogy míg a protestánsok érdekében többször beszélt, a katolikusok védelmére soha szava nem volt a parlamentben. Midőn pedig a házassági vitáknál a katolikus egyházat erősen leszólta, maradiságról vádolta és a polgári házasságot követelte, ekkor eldönt a polgári házasság egyik nagy parlamenti akadályát, mert Wekerle mondhatta a koronának, hogy a parlament minden pártja követeli azt.

Ilyen érzelmű vezérektől a katolikus ügy előnyét nem várhatott és így gondolhattuk, hogy nem lesz jó vége a dolognak. Bár a kongresszusi kisebbség mellett volt az ország katolikus közvéleménye, de a formális többség a kormányé lett.

Azonban tekintve azt, hogy ezek világosan éreztették, hogy ők a miniszterrel beszéltek meg javaslatukat: méltán várhattuk, hogy a kikerült autonomiai szervezetet azután a kormány komolyan fogja támogatni.

Ha tehát most ezt is megakadályozza, ekkor méltán merül fel a gyanu, hogy a kormány viselete az autonomia kérdésében nem volt őszinte. Ezt nem akarjuk hinni.

Valóban, ideje volna már, hogy tisztán lássunk automiánk kérdésében. Sem a jog, sem a törvény, sem az igazság nem járnak a sötétben! Nem jelszavakat, nem biztatást, halogatást, hanem határozott állásfoglalást, tetteket várunk a kormánytól.

A szomorú nótákról.

Akik az arczomról olvasni nem látnak,
Kérdik, mért dalolok szomorú nótákat?

Tavasza van künn, lám, lám,

Csak te bolyongsz árván:

Lekacszag a rigó, nevet a szívárvány.

Még csoda se volna, ha én visszakerdem:

Vigat dalolni-e, avagy busat, szégyen?

Patakocskának habja

Tovább-tovább adja:

Idegen felhőknek lett ez a nép rabja.

Ne vessen ki engem az utolsó ág is,

Kacszagjon, ha tetszik, az egész világ is,

Mikor dalom kezdem,

Könypatak szememben

Sir a lelkem, sir, sir, mind keservesebben.

— Ha harmat nem hullna, tavasz nem ujluna,

Olyan nagyon szívem tán el szorulna.

Tavasza, félek tőled,

Kétségek gyötörnek:

Eszteendő mulásán ki szántja e földet? ...

Tarcsafalvy Albert.

Az asszonyi szív.

— A Magyar Néplap eredeti tárcaja. —

Kürtösy bátyánk udvarára ép akkor lépett be a nyári tikkasztó melegben két tisztességesen öltözött diák mikor Erzsi néni a mosogató vizet öntötte ki.

Csak kicsiben mult, hogy a két hivatlan vendég nemkívánatos röktöni fürdőt kapjon.

Meg látván Erzsi nénit a két vándor, az egyik: Gyula, kinek szép piros arczáról csak úgy csurgott az izzadság, imigy szólítá meg a ház asszonyát tisztességes köszöntés után.

— Árvák vagyunk kérem, szegény diákok, sem apánk sem anyánk, ha lenne szives egy éjjelre szállást adni.

Ez a szó: árva, a szívéig hatott a jó asszonynak; hisz ő is csak úgy nevedkedett fel a jó emberek irgalmából s mégis az Isten végtelenül megáldotta.

Ez a szép porta, kinn a tanya rengő buzatáblákkal s a legelő tele gulyával mind az övék, meg egy kis megtakarított pénzecske is van a takarékbán.

Igen van, mert hej! szorgalmas, takarékos jó gazda ám Kürtös bátyánk ki nem pénzért, vagyonért, de tisztán szeretetből házasodott. Megtetszett neki az árva Erzsi, aztán úgy amint volt szegényen elvette. De kapott jó házi asszonyt, kinek mindig helyén volt a szive meg az esze és ami fő, dolgozra termett két munkás keze. Ezek a tulajdonságok, meg sokszor többet érnek a vagyonnál.

Ezeket át gondolva Erzsi néni megesett szive a két árván, mint egy szerető jó anya kísérte be őket a jó hűvös szobába s nyomban egy hatalmas köcsög aludtejet tett eléjük fölestől, meg egy derék nagyságu buza kenyeret.

— No harapjatok edeseim addig valamit, míg elkészül az ebéd, ekkorra itthon lesz az én jó uram is kivel majd elbeszélhettek, meg nem is fog az hagyni benneteket segítség nélkül.

Hát hát honnan is jöttök edeseim? Messziről édes nénénk, egészen Mármarosból. Tyü! hát mi csoda országban van az a falu?

— Nem falu az néni, hanem város és ép úgy Magyarországon van az mint ez a község. Mi is magyarok vagyunk.

A beszédközben öröm volt nézni a két lakmározót kik olykor-olykor egy-egy boldog pillanatot vetettek egymásra, mintha mondták volna: — Gyula de pompás dolog ez, jól esik az egy napi gyaloglásra meg koplalásra.

A jó asszony meg nem birt betelni nézésükkel. Egyszer mintha elkomolyodott volna: Igen, az a szóke akár csak a tavál elhalt Jóska, hogy is kell azt Isten elfelejteni? amaz meg ép a Pistára hasonlít, szegény, azt is elvitte a torokbaj. Hiába mindenütt van valami hiba. Itt gyerek nélkül maradt a ház.

Mig a diákok jóízűen falatoztak csak néha-néha vetettek oda egy igen vagy nem szót, de midőn a köcsög fenekére értek megeredt a szó mint az áradat. Erzsi néni meg csak morzsolgatta egy ideig a kötény csücskét, végre mégis csak le kellett törülni azokat a könnyecskéket, mik arczáról végig peregtek.

— Szegény gyerekek, hát ti már annyit szenvedtetek. No de jó helyre vezérelt benneteket az Isten. Már csak nem hagyunk benneteket elveszni.

S mig kisietett a konyhára, kiadni a teendőket, addig már az ő jó szive egy nagyot gondolt. Mert olyan a nemes sziv édes olvasóm, hogy szerencsés boldog már akkor is — a mint a jó tette való hajlam szivében föllobban.

Még a cselédeknek is feltűnt az eddig bus komolynak látszó Erzsi néni felvidult arca.

Ép újra a diákokhoz akart sietni, mikor betopant a konyhába Kürtös gazda.

Oh csakhogy jössz! szólt az asszony örömmel. Vendégeink vannak. Vendégeink? Igen. Igen megjött a Jóska, meg a Pista, ha akarod talán itt is maradnak. Olyan derék két fiu.

— Nem értelek edesem. — A sirból nem jó senki vissza — szólt szomorúan.

Abban igazad van — de jötték helyettök. Az Isten küldte őket. Különbén jer, fogadd őket szivesen. És vitte urát az első szobába, hol a jólakott két diák boldog meglepéssel üdvözölték a hazatérő gazdát, ki kezeltfogva velök közibük ült. — Hát honnan, merre diák urak? Mármarosból jönnek, de hogy hova, azt már nem tudjuk. Árvák vagyunk nincsen senkink. És alig birta kihallgatni a mi jó gazdánk, az élénk eszü két ifju beszédjét.

— Hát csak érezzék magukat jól, nekem még

egy kis dolgom van oda kinn, — Erzsi, azután csirke-czomb ne hiányozzék ám! S kifelé tartott. Erzsók nyomban utána. Gyere csak egy kissé a kertbe mondanék ott valamit. Hát itt is megmondhatod. — Nem lehet itt, meghallaná valaki. No erre a szóra Kürtös bátyánk is kíváncsi lett. Menjünk hát no.

Odaérve megálltak egy nagy almafa árnyékában s így szólt Erzsók néne. Te, én gondoltam egyet. Ne eresszük el többé... ezeket, olyan jó képük van. Viseljük nekik ezután mi a gondjukat. Az Isten semmi jót sem hagy jutalmazatlanul.

Ugyan hova gondolsz asszony! ha még parasztfiuk volnának, de ilyen urak hisz a gazdaságban sem segíthetnének. Csak a pénzünket nyelnék el. Már ezt nem tartom jó gondolatnak, legjobb lesz ha kivered a fejedből.

Ej János, hát te olyan kőszivü vagy és nem sajnálod őket? Sajnálni, sajnálom, meg segítem is őket a mivel lehet, de hogy ide fogadjam őket azt még sem teszem. Nem! no jó, nem is kérek többé tőled semmit, én a két fiunk helyét akartam kipótolni. Istenem, Istenem, mért is nincs mindenkinek olyan szive mint nekem! És ezzel elővette az asszonyok leghatalmasabb fegyverét: a sirást.

No János gazda már ilyen nem szeretett nézni, ő sem volt valami erős legény, meg nagyon, de nagyon szerette azt a jóságos asszonyt. Még bele betegszik a szegény!

No, no, hát nem kell mindjárt sirni, csak azért mondtam az előbb is, hogy sok gondod, dolgod volna ám velök, meg hátha nem is maradnának. Ezt csak bizza rám. Befogadjuk őket. No mondja igen, nem. Én nem bánom, csak te ne bánd meg. Fogadd ha éppen akarod. Tudtam, hogy magának is áldott jó szive van; már nem fogok annyit sirni a meghaltakért. Lesz nekünk megint két fiunk.

És az asszonyi nemes sziv boldoggá tett két törekvő ifjut. Kürtösi bátyánk évről évre nagy büszkeséggel vitte két fogadott fiát az iskolákba. De megérdemelte az a két ifju, szeretetök teljes melegeivel halmozták el nagylelkü jóttevőjüket s legnagyobb hálájokat azzal mutatták meg, hogy kitűnően végezték el iskoláikat.

A multkor vetődtem Kürtösiekhez, örült a szivem vetélkedésükön. Azon volt a szó, hogy Gyula hívja magához az öregeket, ki a falu jegyzője lett, de Béla a kántor, a másik árva sem akar engedni jussából, ő is leakarná róni a jóltevők iránti háláját.

Én mind a kettőt egyformán szeretem, szólt János gazda, de a jegyző csak könnyebben elszivelhet bennünket. Már én csak a Bélához szeretnék menni, szól az asszony, mert jaj, de jól esnek az imádság abban a templomban, mikor az én fogadott fiam énekelne.

... Mig így zsörtölődött a két jó lélek, belépett a két fogadott fiu. Istenem de szép derék emberek lettek. — No apám, hát határoztak-e már, kérdi a jegyző. — Hát izé — nem tudom mit szól az anyjuk. No, de már engem se vessenek ám meg, mert nálam is van mit aprítani a tebbe.

No anyjuk mit szólsz hozzá? Tudod mit apjuk, ne menjünk hát egyikhez sem, ne bántuk meg egyiket sem, hogy szeressük, mindakettőt egyformán a sirig. Maradjunk a házunknál, de azután is ne feledjétek el minket.

Igy lett szent a békesség. Nincs oly nap, hogy a derék két fiu meg ne látogatná az ő jó nevelő

szülőiket, akiknek akkor van legnagyobb örömük, ha együtt mehetnek négyen a templomba. Az első uri székből ül a jegyző ur, fent meg olyan szivrehatóan énekel a kántor ur, hát még milyen lehet az az imádság, mit a régi fakó könyvből küld fel az egek urának a két igaz nemes lélek . . .

És mi szülte e négynek boldogságát: Az asszonyi nemes sziv . . .
Szokoly István.

Alakítsunk minden községben katolikus népkört!

Mindenki maradjon meg a hitében, melyben született.*

Mindenki maradjon meg abban a hitben, melyben született! igen! ha az a hit az igaz hit; de ne maradjon meg abban, ha rájő, hogy az a hit, melyben születik és fölnevelkedett, hamis, nem igaz. Ugyebár a test az ételt megkívánja föltétlenül, mert az táplálja, így minden emberi lélek, mely a világra születik, szintén éhezik föltétlenül a igazságért! Már most előáll az eset, hogy egy valaki kutatva az igazságot, rájön, hogy az a vallás, a melyben született, nem igaz, vagy pedig elfogja lelkét az alapos kétkedés és úgy találja, hogy eddigi meggyőződése hamis alapon épült föl . . . vajjon megmaradjon hiténél?

Nézzünk egy bizonyos utast: neki vág az erdőnek, megy, megy, a nélkül, hogy arra az esetre csak gondolna is, hogy ő talán rossz uton jár! Ámde egyszer csak fölüti szemét, körülnéz és megdöbben. Rossz uton járok! mondja magában. Ha okos ember az az utas, megy tovább a rossz uton, a melyen beljebb-beljebb tévelyeg? vagy megfordul és megkeresi a jó utat, mely célja felé vezet? Ugyebár, mindenesetre a jó utra tér.

Mi a világon vándorok vagyunk; zarándokolunk a földi életen keresztül az örök rendeltetés felé. És ha eltévelyegnénk, okos lélekkel vissza kell fordulni és nem is szabad addig nyugodni, míg a helyes utat meg nem találjuk, melyen lelkünk üdvösségét föllehetjük. Már most előállanak a képeskedők és kidüllesztett mellükkel beleprédikálnak a társadalomba: „az igaz jellemes ember nem csereberéli a hitét! . . .“

„Minden ember abban a hitben haljon meg, a melyben született!“

Általánosságban ezt az elvet így hangoztatni, valóban örülség, vagy legalább is istentelenség. Ha valaki azt állítja, hogy a vallási titkokat, melyek igazságok, mivel azok kifürkészhetlenek, el kell vetnünk és annak igazságát fölösleges kutatnunk, azt az örültek házába kell küldeni azokkal együtt, a kik ennek az elvnek vakon meghódolnak.

De nemcsak esztelenség, hanem istenkáromlás is, istentelenség is a fönt mondott hamis elvnek meghajolni. Mert azt így is lehet magyarázni: az az ember, a ki elvéül állítja: minden ember haljon meg abban a hitben, a melyben született, az így okoskodik: én miattam ugyan mondhat az Isten, a mi neki tetszik! mindent; törődöm én vele! én megmaradok annál, a miben nevelkedtem.

Ha állna az, hogy abban a hitben, a melyben születünk és nevelkedünk, állhatatosan meg kell

* Mutatvány Wetzels Ferencz „Okoskodások“ czimű könyvéből. Kapható tiszt. Pelikán Krizsó urnál. Budapest, VII., Csömöri-ut 16. szám. Ára 60 fillér.

maradnunk, akkor a zsidók így szólhattak volna az Ur Jezusnak: mi zsidóknak születünk, zsidók is akarunk maradni holtig. Ámde Jezus ezt a balga mentségüket el nem fogadta: kimondotta fejükre az átkot, mivel az ő tanítása előtt fülüket bedugták. Szent János apostol azt mondja: „Az igazság a világosságra jött, de az emberek a sötétségben maradtak, mert jobb szerették a sötétséget, mint a világosságot!“

Ha mi elfogadjuk azt az elvet, hogy a miben születünk és nevelkedünk, az az igazság és abban meg kell maradnunk, akkor áll az is, hogy a pogányság babonája igaz és a pogány soha se legyen keresztény, csak maradjon meg a maga esztelen babonájában és akkor a keresztényeknek sem kellett volna keresztényeknek lenni és esztelenség volt az Ur Jezus tanaival a pogányságot eltörölni.

Ha azonban valaki beismeri és átlátja, hogy az ő hite az igaz hit: akkor a világ minden kincséért azt el ne hagyja. De nem ám azért, mivel abban született és abban nevelkedett, hanem azért, mivel az igazság a legnagyobb kincs a világon. Azért is iszonyu bünt követ el az a katolikus hívő, a ki vallását elhagyja, vagy gyermekét más hitben hagyja nevelni. Mert minden katolikus kell, hogy szentül bizonyos legyen afelől, hogy az ő vallása a Jezus által alapított igaz vallás. — Igen! a katolikus vallás vezethető vissza egész Jezus Krisztushoz, ez állotta ki az évszázadoknak viharait hőiesen és a többiek mind csak az idők folyásával az apostoli igaz hittől elszakadva keletkeztek. Csak a katolikus Anyaszentegyház dicsekedhetik azzal a bizonyítékkal, hogy tanítása, mint krisztusi tanítás igaz és hivatalos van, hogy mint tanító, minden népeket rá megtanítson. A katolikus Egyház tehát teljes joggal kiálthat: gyermekeim, el ne tántorodjatok a hitetektől! Minden más hitfekezeti elválása által elszakadt tőlünk, mindnek tehát kötelessége visszajönni az igazsághoz; ha pedig nem jó, úgy az igazságtól távol áll, ellene mondván néki!

Leopold Frigyes stolbergi gróf protestáns volt és megtért. Találkozott egy bizonyos protestáns herczeggel és az őt így szólította meg:

— Ugy fáj mindig a lelkem, mikor olyan emberrel találkozom, a ki a hitét elhagyta!

A nagyműveltségű gróf így vágott vissza:

— Az én lelkem is fáj, mikor ilyen embert látok! Azért tértem én vissza a régi vallásomra, melytől apáim pár száz év előtt elpártoltak.

Bizonyos Stael nevű protestáns nő pedig így szólt:

— Én az atyám vallásában akarok élni és abban meghalni!

A célzást elérte egy bizonyos nagyműveltségű ur, a ki protestáns volt, de visszatért a katolikus hitre és a protestáns nőnek szavait így váltotta föl:

— Én pedig abban a hitben akarok élni és meghalni, a melyben éltek és meghaltak az én régi őseim!

Ezek után igazán csodálatos dolog, hogy még katolikus emberek közül is feslik ki olyan, a ki azt állítja: „Mindenki maradjon meg a hitben, a melyben született és nevelődött!“ Ezzel az ítéletével határozottan elítéli azt az embert, a ki komolyan neki veti az eszét az igazság keresésének s azután rájön, hogy ő eddig tévedésben élt, elszakadva az ősi Egyháztól, tehát visszatér az igazsághoz — katolikus lesz!

Tehát a ki az Anyaszentgyház kebelén kívül született és nevelkedett, annak kötelessége, ha lelke drága! keresni az igazságot és addig nem szabad neki nyugodni, míg tévedésének ellene nem mond és vissza nem tér ősei vallásának kebelébe, az igazsághoz; kerüljön bár ez az erőlelkűsége a legnagyobb áldozatba, szenvedjen érte talán gyűlöletet, vagy az embereknek megvetését. Krisztina svéd királyi leány lemondott a szép királyi koronáról, csak hogy keresztény katolikus legyen! Henry Tamás angol férfit inkább akart az ősi katolikus Egyháznak papja lenni, mint milliomos. Cox Lane György nevű hősi lélek, azért mert visszatért a katolikus Egyház kebelébe, elesett 40.000 font sterling évi járuléktól. Inkább akarta az igazságot, mint a nagy évi jövedelmet. Bizonyos Evers György nevű protestáns prédikátor, a mint bebizonyodott, hogy Luther tévedett; visszatért az egyház kebelébe, elvesztette állását, megtagadták gyermekei és felesége, nyomorba döntötte magát — és mégis megtért! Így ezren és lemondtak méltóságról, koronáról, gazdagságról; ezren magukra vállalták a szenvedéseket és a megvetést, csak hogy az igazságot kövessék!... Es még akadnak lelkek, a kiknek ez semmi, nem látják az igazságnak nagy erejét, mely csodákat teremt, hanem oda vágják az embereknek fölületes eszükkel: „Maradjon meg mindenki abban a hitben, a melyben született, nevelődött!”

Terjeszszétek a „Magyar Néplapot!”

UJDONSÁGOK.

A pápa születése-napja. Triesztből jelentik, hogy e hó utolsó napján, 28-ától 31-éig a pápa 92. születésnapja alkalmából, az összes nyugat-tiroli katolikus egyesületek Triesztben nagygyűlést tartanak.

A kalocsai érsek látogatása. Császká György dr. érsek e napokban a budapesti Vöröskereszt-kórházban látogatást tett. A bejáratnál Janny Gyula dr. igazgató főorvos és az apáca főnöknő fogadta, kiknek kalauzálása mellett megtekintette a sebészeti pavillont, amelyben a napokban súlyos operáczió keresztül ment rendes gyóntatóját Vlassek János vöröskereszt-kórházi lelkész, nyug. morvaszentjánosi plebánost meglátogatta.

Uj pápai kamarás. Rózsa Imre petrovszellói plebánost a pápa, Császká György dr. kalocsai érsek ajánlására pápai kamarássá nevezte ki. A 72 éves derék öreg pap 47 évet meghaladó papi működésre tekinthet vissza s ennek daczára is annyit végez, mint akármelyik fiatal paptársa: katekizál, gyóntat, prédikál s végzi az összes templomi és irodai teendőket. Pedig több mint 7000 hive van. Az agg lelkész kitüntetése az egész egyházmegyében örömet keltett.

Magyar ünnep Lourdesban. Szép ünnepet tartottak a minap a lourdesi magyar zarándokok. Hajdin Henrik győregyházmegyei ujmisés pap a csodabarlang oltárán bemutatta első miséjét. Majd Karl József csanádi pap lépett a szószékre és hirdette Isten ígését magyar nyelven; Dobsa János esperes-plebános pedig tót prédikációt mondott.

Pázmány Péter szobra. A király által a nemzetnek adományozott tíz emlékmű között van Pázmány Péter szobra, melyet a belvárosban Klotild főhercegnő egyik

palotája elé fognak állítani. Radnai Béla fiatal szobrász most készítette el a szobor mintáját, melyet az országos képzőművészeti tanács ezen a héten vesz bírálat alá. A szobrot jóváhagyás után karrarai márványból faragják ki.

A pusztaszeri Árpád-ünnep. Vasárnap tartották meg Pusztaszeren az Árpád-ünnepet, amelyet évente a „Pusztaszeri Árpád-egyesület” rendez. A hazafias egyesület azt a célt tűzte maga elé, hogy honalapító fejedelmünk emlékét a népben ébren tartja s a szeripusztai apátsági templom dűledékei mellett emlékkápolnát épít. Vagy 8000 főnyi volt a közönség. A milléniumi Árpád-szobor előtt egy szegedi kárpitos-czég azt a híres sátrat állította föl, melyben a király megnyitotta a milléniumi kiállítást. A sátorban Várady Gyula áldozópap misét mondott, mely alatt a Szegedi Daloskör ősrégi magyar egyházi énekeket énekelt. Misa után következett az Árpád-ünnep és a hét vezér fájának fölavatása. A Szegedi Daloskörrel a nép ezrei együtt énekelték a Himnuszt. Pósa Lajos elszavalta alkalmi költeményét; Becsey Károly dr. ünnepi beszédet mondott. Majd a Szegedi Daloskör a Szentelt hantok című dalt adta elő. Várady áldozópap a hét vezér emlékére ültetett hársfákat szentelte meg ezután. Az ünnepi szónokok ezután minden a vezérek fájánál külön-külön beszédet mondtak. Délután népünnepség volt s este az egész résztvevő közönség bevonult Szegedre.

A törökverő Jenő herceg emléke. Pétervárad helyőrsége leleplezte azt a márványkeresztet, a melyet szavojai Jenő herceg emlékezetére állítottak föl. A kereszt talapzatán a megtört félhold látható. A hetedfél méter magas oszlopot, a melyet Bolle Henrik zágrábi művész készített, a pétervárad csatatéren állították föl, a hol Jenő herceg 1716 augusztus 5-én teljes diadalt aratott Ali nagyvezér kétszáz ezer főnyi seregén. Az emlékoszlop mérföldekre ellátszik s fölírása magyarul a következő: A Jenő herceg vezette császári hadseregnek a törökökön aratott híres győzelme emlékezetére. 1716 augusztus 5-ikén. — A pétervárad-karlóczi ut mentén van egy kápolna, a melyen már meg van örökítve Jenő herceg győzelme. Homlokoldalába illesztett tábla örökíti meg a békét. A karlóczi ut felé lévő oldalon is van egy kőtábla a falba erősítve, a melyen Jenő herceg emlékezte van átadva az utókornak. Ez a kápolna 1699 előtt mecses volt és csak a békekötés fosztotta meg a félholdtól.

Felhőszakadás és jég. Sáros megyének a Polankától Zboróig terjedő zugában most aratás előtt az összes termést megsemmisítette hétfőn egy óriási felhőszakadás. Tyuktojás nagyságu jég lepte el lábnyi magasan a földet, amely teljesen tönkre tett mindent.

A talyigás asszony meghalt. Troch János, egy szegény holicai tót, eltöltte Budapestig nyikorgó talyigán beteg feleségét. Betegségére nem volt orvosság. Hiába kezelték önfeláldozással az orvosok a beteg asszonyt. Vasárnap szép csendesen meghalt. Troch János özvegy ember lett s zokogva siratja élete párját. Az asszonyt el is temették a fővárosban. Pedig szegény Troch mennyire szerethette, s most hogy sajnálhatja, ha oly nagy uton át tölta el talicskáján a korházba.

Tojás helyett tégladarabok. Fokter György fehértemplomi tojás-nagykereskedő Angliába, Németországba s másfelé is nagy mennyiségben szállítja a tojást. A dél-

vidéken épen ezért nagy üzleti összeköttetései vannak és Orsován is fióküzlete van. A napokban e fióküzlete Bulgáriából 12 láda tojást kapott, amelyet — miután a vámot s vitelköltséget kifizette és a tojás árát egy bolgár banknál kiutalványozta — fölbontott. Nagy volt azonban meglepetése, mikor a ládákban tojás helyett tégladarabokat talált szalmába szépen bepakolva. Jelentést tett természetesen, de a bolgár vámhivatal azt állítja, hogy ott a ládákban — mikor átvették — tojások voltak, tehát ők nem hibásak, hanem valahol utközben cserélték ki a tojást. Ez azonban lehetetlen, mert minden láda 100 kgramm súlyu volt és nem képzelhető, hogy utközben oly pontosan végezheték volna a hamisítást, hogy a ládák megérkezésekor is épen csak annyit nyomtak volna és se egyikben, se másikban semmivel föbb vagy kevesebb súly ne került volna. Ilyenformán — úgy vélik — hogy csak a földő követhette el a csalást, amit a vizsgálat fog kideríteni.

Bányarobbanás. A mount-keblai szénbányában, Amerikában borzasztó robbanás történt. Eddig 27 holttestet hoztak napvilágra. 149 embert megmentettek, de még több mint száz ember van a törmelékek alatt. Igen csekély a remény, hogy ezeket megmenthetik. A bánya bejárata mellett levő épületek elpusztultak. A szénbánya egy része kigyulladt.

Árviz Amerikában. Newyorkból táviratozzák, hogy a Kolorado folyó vize kiáradt és elöntötte az egész vidéket. Ezer meg ezer ember volt kénytelen lakóhelyét elhagyni. Igen sok háziállat a vízbe fulladt és a víz óriási gyapot-telepet elpusztított. Még egyre esik az eső. A Brazos kiöntött vize kétszáz négyszögmérföldnyi területet borított el. Hogy mennyi emberélet pusztult el, azt még nem tudták megállapítani.

Szerencsétlenség a Viztulán. A Viztulán Brombergben a múlt héten összeütközés következtében elsülyedt egy kirándulókat vivő vitorlás hajó. Tíz ember a vízbe fulladt, négyen eltűntek.

Megőrült gyujtogató. Forgó Mihály csongrádi gazda felesége Palásti Borbála a múlt héten felgyujtotta a többi gazdák buzakazalai közé helyezett buzatermését, hogy régi haragosa Szörfi Elek javára ne legyen behajtható a megítelt költség. A letartóztatott asszonyt, miután beismerésben volt, szabadon bocsátoták, azonban oly feltűnő volt rajta a téboly, hogy férje tegnap kénytelen volt mint dühöngő örültet a kórházba szállítani.

Időjóslatok. Falb Rudolf erre a hónapra nem jósol valami nagyon kellemes időt. Jóslásai szerint augusztus első negyedére esőzések és nagy zivatarok várhatók. A hónap második harmadában igazi kánikula lesz, nagy szárazság és nagy forróság, melyet a harmadik harmadban sűrű esőzés fog fölváltani. Szóval: Falb jóslata szerint augusztus sem lesz igazi nyári hónap s az a hőség, melyet az idén eddig hiába vártunk, augusztusban sem fog bekövetkezni.

Csodarabbi a fővárosban. A fővárosba egy csodarabbi jött Galicziából s emberei hamarosan elhíresztelték, hogy a rabbi azzal a csodás tehetséggel bír, hogy mindenkit kigyógyít, aki hozzá fordul. Egy pár ujság foglalkozott a csodarabbi dolgával s azóta csak úgy tódultak hozzá az emberek, úgy, hogy a kapitányság is ügyet vetett a dologra. A csodarabbi neve, mint bejelentő lapjá-

ból kitűnik, Padvas Hersel Ozián, foglalkozására nézve izraelita előimádkozó. Kolomea galicziai helységből érkezett négy társával együtt, akik közül az egyik szakácsa, a többi pedig segítségére van a pacziensekkel való érintkezésben, mert a csodarabbi csak héberül beszél. Budapesten az Ujvásártér 10. sz. ház első emeletén bérelt ki két hétre kétszobás lakást. Ugyanabban a házban öt esztendővel ezelőtt is lakott egy hasonló csodarabbi, de alig egy-két napi működés után a rendőrség kitolonczoltatta a fővárosból. Padvas Hersel Ozián és társai óvatosabban fogtak a munkához. Csak a külvárosi, babonás lakosság körében híresztelték el, hogy a rabbi csodálatos gyógyító-tehetséggel van megáldva és ezek sorából kerültek ki az első látogatók. A csodarabbi rendszeren megvizsgálja a pácienst s valamit felír neki egy czédulára s azzal elbocsátja. A másik szobában azután a segédek megmagyarázzák a betegnek, hogy mit írt föl neki a rabbi és figyelmeztetik az ott felállított perselyekre, de azonkívül maguk is megszarolják. A segédek azt híresztelték, hogy a belügyminisztériumtól engedelmre van a gyógyításra. A kapitányságon érdeklődtek a dolog iránt és az eredmény az lett, hogy fölszólították, hogy hagyjon föl gyógyításával, mert ellenkező esetben kiutasítják a fővárosból.

Közönséges csaló volt.

Hát ugyancsak büszkék lehetnek a zsidók, hogy ilyen dicső rabbijaik vannak.

Bucusu. A Ferencz-rendiek belvárosi templomában Porciunkula ünnepe alkalmából a múlt héten, szombaton tartották meg a bucsut. A templomban délelőtt minden órában mondtak miséket. A nagy misét reggel nyolcz órakor mondta Poluscák Pál Domokos-rendi ujonczmester. Az ünnepi mise után Kiss Arisztid helyettes házfőnök magyar szentbeszédet mondott. Délelőtt tíz órakor ismét orgonás-mise volt német énekkel, mely után Dilaovics Nárczisz atya mondott német szentbeszédet. Az istentiszteletet délután ünnepi litániával fejezték be.

A debreczeni szabadságszobor leleplezése. A debreczeni szabadságszobrot, Tóth András debreczeni szobrász alkotását a múlt héten leplezték le nagy ünnepséggel. — A szabadságszobor a debreczeni Emlékkertben van elhelyezve. A polgárság együtt ünnepelt a városi tanácsossal s több mint hatvan küldöttség vett részt a leleplezésen. Az ünnepségek reggel 9 órakor kezdődtek. Az elnöki megnyitót a szoborbizottság elnöke, Komlóssy Artur polgármesterhelyettes mondta. Ezután a szoborbizottságtól átvette a szobrot Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester, beszédére Géresy Kálmán válaszolt. Majd elhelyezték a koszorukat s a Himnuszsal bezárták az ünnepséget. Délután a főiskolai ifjuság a közönséggel kivonult a honvéd-temetőbe, megkoszoruzni a honvédsírt.

Hét gyermek vízbefulása. Rostockból jelentik, hogy Hasle közelében tegnap tíz iskolás gyermek ladikon akart a folyón átkelni; a csónak a víz közepén felfordult, valamennyien a vízbe estek; hármat közülök sikerült megmenteni, hét pedig a hullámok között lelte sirját.

Sztrájk készül Szegeden. A szegedi szobafestő- és mázolósegédek fölszólították mestereiket, hogy következő követeléseiket teljesítsék: 10 órai munkaidő; 32 fillér minimális órabér; egy korona vidéki élelmezési pótlék; négy fillér óránkénti bérpótlék a magas állványoknál; végü-

tanulatlan munkára. ezeket a festő- és

Vas keresked vasuti áll nyílt vas tolatás m ki a vág nézett, ny füttyöt s vette ész

mozdony volt. A megállóf Michelsz A lovakra azonban jén súlyt tőrő társ nek, ny Michelsz gyalog t Pu délután amely ó gyümölc Az üveg A pusztí Négy en

tanulatlan munkások ne alkalmaztassanak, csak segéd-munkára. Ha hétfő reggelig a mesterek nem fogadják el ezeket a követeléseket, akkor az összes szegedi szobafestő- és mázólegédek megkezdik a sztrájkot.

Vasuti baleset. Michelsz Miklós zombolyai terménykereskedő a napokban este félhét órakor az új-zombolyai vasuti állomás közelében a klárii-ut mentén levő egyik nyílt vasuti átjáró felé hajtattott, a midőn az állomásról tolatás miatt elindított mozdony feléje közelelt. Michelsz, ki a vágány közelsége dacára se jobbra, se balra nem nézett, nyugodtan hajtattott tovább, meg nem hallva a vészfütyt sem, amelyet a mozdonyvezető adott. Csak akkor vette észre Miahelsz a válságos helyzetet, amidőn már a

szélvihar szétverte s a rendkívüli jégverés a baromálományban is igen jelentékeny károkat okozott. Az utcákon jajveszékelve szaladgáltak a kárvallott emberek, akiknek csaknem egész termésük tönkrement.

Ezer éves kardok a Balatonban. Nemrég érdekes régi magyar kardokat halásztak ki a Balatonból. A zalai part mentén fölszínre hozott kard kétélű, végén korongalaku gomb van, keresztalaku védővassal. A somogyi parton kihalászott kard még érdekesebb, teljesen hibátlan példány, amelyet zománcszerű réteggel vont be a Balaton iszapja. Ez a keresztvason kívül fölfelé és lefelé hajló védővassal is el van látva. A zalai kard az első Árpád-házi királyok korából való. A somogyi pedig még régebbi,

Az abaligeti barlang.

mozdony előtt állott s a szerencsétlenség kikerülhetetlen volt. A mozdony, mely a rögtön adott ellengöz folytán megállófélben volt, a kocsit egy pillanat alatt ketté törte. Michelszt az egyik, a lovakat pedig a tulsó oldalra dobva. A lovaknak semmi bajuk nem történt. Michelsz maga azonban erősen odavágódott egy czölöphöz, úgy hogy fején súlyosabb zuzódást szenvedett. Egy Kláriból visszatérő társaság, amely szemtanuja volt a hajmeresztő esetnek, nyújtotta az első segílyt a sebéből erősen vérző Michelsznek, aki csakhamar annyira magához tért, hogy gyalog tudott hazamenni.

Pusztító jégverés. Nagy-Szóllósról jelentik: Vasárnap délután fél óráig tartó galambtojás nagyságu jég esett, amely óriási kárt tett a tengeri-termésben, szőlőkben és gyümölcsfákban. A városban egyetlen ép ablak sincs. Az üvegkereskedők nem is képesek a szükségletet fedezni. A pusztítás, amelyet a jégverés okozott, szinte leirhatatlan. Négy embert a mezőn a jég agyonvert. A buzakazlakat a

pogány magyar kard, valószínűleg Kupa vezér somogyi kanászokból alkotott seregének fegyverzetéből való. — A kardokat szentmártoni Darnáy Kálmán földözte föl.

Velence második kampaniléje. Velence városát újabb katasztrófa fenyegeti: a San Stefano-templom harangtornya megrepedezett s félnek, hogy összeomlik. A hatóság kiköltöztette a lakókat a harangtorony környékén lévő házakból. Ez nagy sietséggel történt, mert a szakértők véleménye szerint a veszedelem minden pillanatban bekövetkezhetik. A San Sztefano-templom a városrész középpontjában áll; harangtornya sok száz éves, de azért később épült, mint az imént összeomlott Márk-téri kampanile. A harangtornyon ugyanolyan gyanus repedések mutatkoznak, mint a másikon s nagy faldarabok hullanak le róla mennydörgős zajjal.

A király üdvözlése Samassa érseknek. Samassa József egri érsek, aki a minap ünnepelte meg egész csendben Ákhenben az aranymiséjét, most Kiszszingenben

időzik. Ott kapta meg a király táviratát, amely július 23-án kelt s Kisszingenbe volt czimezve. A távirat szövege ez: „Őszinte szívbeli örömmel üdvözlöm önt áldozásának mai félszázados fordulója alkalmából, szívemből kívánva, hogy közhasznú és fáradhatatlan tevékenységét az egyház és a haza javára még évek során át folytathassa. Ferencz József.” — Ugyancsak Kisszingenbe érkezett József királyi herceg üdvözlő távirata is.

Kápolna-fosztogatás. A főváros környékén az utóbbi időben feltűnő gyakori a templom- és kápolna-fosztogatás. A napokban éjjel a szent-endrei-uton levő kápolnát fosztották ki a gonosztevők. A zsindeletet föltépték és úgy jutottak be a kápolnába, a melyben feltörték a pénzes perselyeket, a szekrényeket és magukkal vittek minden pénzt, mindenféle egyházi szert, ruhát és az oltári szentséget is. A rendőrség azt hiszi, hogy valamennyi templomot ugyanegy banda fosztogatja ki.

Bur foglyok Amerikában. New-Yorkból írja levelezőnk, hogy a mult hó derekán egy csapat felszabadult bur érkezett oda a bermudai angol fogságból Wessels tábornok és Cronje unokaöcsésének vezetése alatt. Az Union Square szálló előtt, ahol a csöndes, szomorú csapat lakott, állandóan tüntető sokaság tartózkodott, hogy óvációkkal mutassák be rokonszenvéket a hontalanná lett hősök iránt. A burok igen csöndesen viselkedtek; kerültek minden nyivánosságot, visszautasították az ajándékokat s a tisztjeik a meghívásokat, amikkel az amerikaiak ünnepelni akarták őket. Julius 23-án aztán elutaztak New-Yorkból, hogy visszatérjenek hazájukba.

Előre ivott a Kecskeméthy bűrére. A gömörmezei Dernő község jegyzője, Halasi Béla a tavasszal elfogott egy gyanús embert, a kire egészen ráillett Kecskeméthy Győző személyleírása. Leveletet is talált nála, a melyekből azt következett, hogy a székesfőváros sikkasztóját csipte el s nagyon megörült a jutalomnak, a melyet a szerzés fogásért várhatott. Örömeben nagy mulatságot rendezett a község pénzéből, azt remélve, hogy a jutalomból majd pótolja az eltulajdonított összeget. A mulatság után azonban kiderült, hogy néhány czimborája gonoszul megtréfálta a jegyzőt: elfogatott vele egy fiatalembert, a kit Halasi nem ismert s a ki a tréfa sikere érdekében vállalkozott arra, hogy egy napig Kecskeméthy szerepét játssza. Az eltulajdonított közpénz miatt, melyet ily módon a jutalomdíjből nem lehetett megtéríteni, folytatása is lett a dolognak. A jegyző ellen vizsgálatot indítottak, a melynek befejezte után Halasit felfüggesztették az állásától.

Egy író rendőri felügyelet alatt. Alig van nagyobb példája az emelkedésnek, mint Gorkij Maxim orosz íróé. Az az ember, aki néhány évvel ezelőtt pékinas, utzaseprő és zsákhordó volt, most az irodalmi élet egyik legérdekesebb alakja, akinek évenként legalább 80.000 rubel az évi jövedelme. Gorkij azonban nem boldog ember. Két év óta ugyanis Gorkijt az orosz hatóság „politikai bűnösnek” tekinti és ellenőrzi minden lépését. A szentpétervári akadémia tiszteletbeli tagjává választotta, de az orosz kormány ezt a kinevezést megsemmisítette. Gorkij állandó rendőri felügyelet alatt áll s még egészsége helyreállítása végett sem hagyhatja el megjelölt tartózkodási helyét.

Bur parancsnok Budapesten. A héten verseny volt a budai czéllövőházban s megjelent ott a legbiztosabb kezű puskások hazájából egy érdekes vendég: Potocky d'Otton Antal Artur gróf, volt bur parancsnok. Herkulesfürdőből jött a gróf, a hol a háboruban kapott sebet gyógyítottatta. Jaritz András főlövőmester fogadta, a ki megmutatta neki a ház berendezését. Potocky gróf végig-

nézte a versenyt s azt mondta, hogy a napokban Fiumén át visszautazik Transzválba. Potocky gróf a hasonló nevű előkelő lengyel család sarja s harmincznégy esztendő előtt vándorolt ki Transzválba. Johanneszburgtól három kilométernyire óriás farmja van, a melynek hat millió korona az értéke. Az utolsó bur háboruban elvesztette egész családját: felesége, a ki Kronje tábornok huga volt és három kis gyermeke az angol táborban kiütött tűz alkalmával megégett. Volt még egy tizenhét éves fia is, a ki De Wett seregében szolgált s elesett a csataterén. Ő maga is két sebet kapott, egyszer a lábába lőttek, egy gránátszilánk pedig állkapcsát zuzta össze.

395 kilós ember. Berlin egyik legnehezebb emberét, az 52 éves Theunert Hermann nevű destillateur nagy részvétellel temették el a louisenstadi temetőbe. Nem kevesebb, mint 395 kilót nyomott. Hétfőre virradó éjjel a lakásához vezető lépcsőkön szívszélhűdés érte s rögtön meghalt. Hétfőn reggel keresésére indultak s ott találták holtan a lépcsők alján.

Leégett versenyistálló. Pénteken éjjel Alagon a lóverseny-telep istállói között tűz volt. A tűz éjjel 11 órakor támadt a gróf Schönborn tulajdonát képező nagy versenyistállóban. Az istállóban még master Withe és báró Zangen versenylovai állottak és ezek közül néhányan bent is égtek. Éjjel a lovakra a 14 éves Vavrák Sándor és a 16 éves Sevka Aladár ügyeltek és ezen fiuk bent is háltak az istállóban. Épen ez okozta a versenyistálló vesztét. A két fiu ugyanis gyertya mellett feküdt le és a gyertyát égve felejtették. Amire a gyertya, mely az egyik korlátan volt elhelyezve, teljesen leégett, a még mindig égő kanócz leesett a lovak mellé az alomra és fölgyújtotta azt. A fiuk csak akkor ébredtek, mikor a láng rágásra fölcsapott. Kiszaladtak és fellármázták a szomszédságot, az istállófiuk, istállószemélyzet azonnal a mentéshez és oltáshoz láttak, értesítették a tűzoltóságot is, de a tüzet csak lokalizálni lehetett, az istálló megmentése nem sikerült, ez teljesen leégett. És ami sokkal nagyobb veszteség, négy elsőrendű versenyló is elégett.

Jubileumi zarándoklat Lourdesba a Szent Rózsafüzér ünnepére.

Kompánék József esperes-plebános és Kada Mihály plebános főtisztelendő urak lelki vezérlete alatt Budapestről indul 1902. év szeptember hó 28-án. Visszaérkezés október 15-én. Utirány: Budapest—Zágráb—Fiume—Sz.-Péter—Cormons—Mestre—Milano (tartózkodás) Genua—Nizza (tartózkodás), Lourdes (4 napi tartózkodás), Toulouse, Marseille (tartózkodás), Genua (tartózkodás), Milano—Mestre—Cormons—Sz.-Péter—Fiume—Budapest. Jelentkezni lehet szeptember hó 10-ig a lelki vezetőknél. Ugyanott részletes programok is kaphatók. Kompánék József, esperes-plebános, a Pro Ecclesia et Pontifice, pápai érdemkereszt tulajdonosa Nagy-Sztriczén (Trencsénmegye). Kada Mihály, plebános, a „Benemerenti” pápai érdemkereszt tulajdonosa Szent-Endrén, Budapest mellett, a zarándoklat vezetői.

Előfizetési felhívás.

 Azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket lehetőleg mielőbb a postahivataloknál megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályozva legyünk.

Képeink.

Franczi bácsi és a Magyar Néplap. Ugy bizony, még a Franczi bácsi is annyira megszerette a Magyar Néplapot, hogy alig tud tőle megválni... hol jobbra, hol balra forgatja; sok szó van ugyan benne, a melyet meg nem ért, de azért le nem teszi a kezéből, míg a legutolsó bötüig át nem sillabizálta az egészet. Mert annyira már ő is megtanulta ezt a szép, csengő magyar nyelvet, hogy megérthesse, mit akar ez a kis ujság s megtanulta, hogy a Magyar Néplapnál jobb, hasznosabb ujság nincs. Kérdezték csak a jó öreg Franczi bácsit, miért szereti olyan nagyon a Magyar Néplapot? S akkor ő azt fogja rá felelni, hogy azért, mert a Magyar Néplap először is a tiszta igazság, a józan gondolkodás hirdetője. Tanulságosabb lapocskát nem is olvasott Franczi bácsi életében sem, pedig hát, a mint látjuk, nem fiatal már ő kigyelme. Továbbá, hogy a Magyar Néplapnál érdekesebb szórakozást alig találna... lám, még a pipát is kivette szájából, olyan nagyon érdeklődik az ujság. S aztán neki, a ki gazdálkodó ember, nagyon hasznos tanácsokat is ad a Néplap... hogyan kell megélni, hogyan kell jól felhasználni az Istenáldását?

Franczi bácsi vallásos ember... s így olyan jámbor az istenadta, hogy nem is tudna rosszat föltenni valakiről. Pedig nagyon sok rossz ember van a világon. Hol azok akarnak kárt okozni a népnek, a kik az ország élén kormányoznak, hol pedig lelketlen, alattomos „gseftelők“, a kik odalopódnak a szivhez és félreterítik azt a jó utról. Franczi bácsi pedig látja, hogy a Magyar Néplap szembeszáll a szegény nép érdekéért a nagy urakkal is, s hogy óva int és tanácsokat ad, miképen bánjunk el az alattomos, csalárd gonoszokkal.

Ime, ezért szereti Franczi bácsi a Magyar Néplapot s ezért olvassatja, ha egy kis üres ideje van... no meg hát a friss hírekért is.

Vegyetek ti is azért példát ettől a jó, szelid, arcu öregtől és olvassátok egész életetekben hiven, szeretettel a Magyar Néplapot.

Az abaligeti barlang. Szép magyar hazánkban sok nevezetessége van és ezek között eléggé híres az abaligeti barlang is, a melyet egyik szép képünk mutat be mai számunkban olvasóinknak.

Ez a barlang a baranyamegyei Abaligett mellett van, az 593 méter magas *Jakab-hegy* északnyugati részében. A barlang belsejében két üreg van. Az egyik, az ugynevezett előbarlang 5—6 méter széles, 38 méter hosszú és vízzel van töltve; a főbarlang 950 méter hosszú és nagyszerű cseppkőképződéseket tartalmaz. Egész hosszában patak futja végig. A sziklába vésett lépcsők, falak, emberi és állati csontok azt bizonyítják, hogy a barlangban emberek laktak. A barlang előre jelzi az időváltozást. Zivatar előtt belsejéből morgás hallható. Patakjának vize télen meleg, nyáron jéghideg. A benne képződött fő cseppkőalakok: a korona, a függőhid, a torony, a Mária-szobor, a dóm stb. mind az idővel lerakodott kövekből képződtek s gyönyörű látványosságát és nevezetességeit képezik az abaligeti barlangnak.

Népek és nemzetek.

A francia szerzetesi iskolák bezárása.

A kongregacionista intézetek közül, amelyeknek bezárását a legutóbbi rendeletekkel meghagyták, a legtöbb intézet Finiszter-megyében van. Ebben a me-

gyében némi ellentállás várható a rendeletek végrehajtása ellen, amelylyel a francia köztársaság magára bősztette az egész világ haragját. De Castellane marquis Gironde-megye prefektusához levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy ennek a kormánynak, amely megsértette az 1876-iki alkotmányt, nem feg több adót fizetni. A Gaulois ezt az eljárást utánzásra méltó példának mondja. Egyenlőre még semmi nevezetes fordulat nem állt be ebben az ügyben s ha a francziák esetleg nem készülnek megtorolni ezt a botrányos meggyalázását a vallásos érzületnek, ha nem fogják hangosan követelni, hogy a szerzetesek az iskolába újra visszafogadtassanak, akkor szépen elcsöndesül minden, a föld is csak tovább forog s a katolikusok ismét egy arczucsapással többet lesznek kénytelenek hallgatagon tűrni. Pedig szivből kívánnánk egy hatalmas erős visszahatást, ami talán nem fog elmaradni. Különben Páris népe nagyban tüntet; mindent elkövet, hogy a megtorlás ne maradjon el. Aug. 3-án délután szocialista csoportok gyülekeztek a városháztéren és a Pantheon-téren és a Maubert-térre vonultak, hogy *Etinne Baulett* szobra előtt a kongregációról szóló törvény végrehajtása mellett tüntessenek. A tüntetők az internónál énekelték. A rendőrség vagy ötven főből álló kisebb csoportokban engedte őket a szobor előtt elvonulni, ahol azt kiáltották: — Le a calottéval! Eljen a köztársaság! Beszédek tartását nem engedték meg. A tüntetők számát kétezerre teszik. Egy negyed 5 órakor a tüntetés nagyobb baj nélkül véget ért. Utczai suhancok betörték a Fürstenberg-utczai kolostoriskola ablakait. A rendőrség elűzte őket. A *Baulet* szobra előtt folyt tüntetés után a Societe Savanta épülete előtt antiklerikális gyűlés volt. *Tourgnol* képviselő kijelentette, hogy a kamara egybegyűlése után indítványozni fogja az összes kongregációk felszólalását és a konkordátum felmondását. Reméli hogy ezt az indítványt az összes köztársasági képviselők támogatni fogják. A gyűlés tetszéssel adózott a szónoknak. A Fürstenberg-utczai kolostor elleni tüntetésnél a rendőrség elfogott egy Libertadból érkezett anarkistát. Látjuk tehát, hogy a katolikus vallás ellenségei az ellentéteket csak jobban kiélesítik s még többet akarnak tenni ellenünk.

Zavargás és sztrájk.

Galicziában és Oroszországban már hetek óta háborog a földműves nép. Lembergől táviratozzák, hogy *Ludcsivics* tartományi bírósági tanácsost Tarnopolba küldötték, hogy több bírósági tisztviselő ellen indítsa meg a fegyelmi eljárást, mert határozottan izgattak a mezei munkások sztrájkja érdekében. Azonkívül két bírót küldöttek oda, mert az ottani bíróság személyzete nem tudja a napról napra lavinaszerűleg növekvő pörök tömegét elintézni. A sztrájk a melyet rutén akadémiái hallgatók szerveznek, egyre terjed. Jellemző, hogy az utóbbi napokban sok helyen a béreescselés is a sztrájkolókhöz csatlakozott. — Az oroszországi Szaratovból jelentik: Hovansine faluban (serdopszki járás) az agrár viszonyok új rendezéséről elterjedt hamis hírek következtében parasztzavargás tört ki. A járás főnökét megtámadták és megsebesítették. A kormányzó két katonaosztály élén helyreállították a nyugalmat. Vladikov faluban a parasztok a földbirtokosoktól fenyegetéssel követelték a haszonbérleti szerződés aláírását. Ott is a kormányzó és a katonaság megérkezése állította helyre a rendet. A fölbujtókat letartóztatták.

Pusztulnak az irek.

A dublini népszámlálásnál szomorú adatok derültek ki. Az irországi lakosság száma megdöbbentően apad. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint az utolsó tíz évben 245.975 lakossal lett kevesebb az ir lakosok száma.

A londoni koronázás.

Edvard király, akinek az állapotáról igen kedvező hírek érkeznek, már szerdán délután visszatérhetett Londonba. A Viktoria pályaudvart fogadására már csaknem feldiszipították. A legutolsó órában a weshminsteri apátságához vezető utcák feldiszipálásáról is intézkedtek. Mindez azonban sokkal szerényebb lesz, mint azok az előkészületek, melyeket a koronázásra eredetileg tettek. A lakosság a koronázás iránt kevésbé érdeklődik, mint az elhalasztás előtt. Sok szoba üresen maradt és az Amerikából ideérkezett vendégek nagy része már elutazott. A metereológusok jóslása szerint nagyon kétséges, hogy a koronázás szép időben mehet végbe.

A gyermek neveléséről.

V.

A kötelességét nem teljesítő, dologkerülő ember elveszi a mását, mert a szükség arra kényszeríti s különösen hamar megcselekszi akkor, ha már gyermekkorától fogva hajlama van rá. Ezt a hajlamot le kell küzdenünk ha bennünk fölébred. „Férfiasan ellene kell lépni az érzéki kivánságnak s nem arra ügyelni, hogy mit akar és nem akar a test; hanem inkább azon kell lenni, hogy nem akarva is legyen alávetve a szellemnek,” olvassuk Kempis „Krisztus követéséről” írott könyvében. (3. XI. 3.)

De késő, ha már az embernek határozott férfikorában és önmagának kell ellentállnia a lopásra ösztönző kísértésnek. Megrögzött hajlamok a legtöbbször kázhozatba sodorják a lelket. Ettől óvd azért gondos szülő, gyermekeidet még kellő időben.

Mert jól gondoljuk meg: milyen helyzet az, mikor azt, a mi az enyém, a mit fáradságos munkával, verejtékem árán szerezttem, elveszi egy másik és élvezi, holott nem érdemel semmit belőle, mert henyélt, haszontalankodott.

És sajnos, majdnem minden gyermek hajlandó megrögzeni ebben a gonosz — és később végzetessé válható bűnben. Figyeljétek meg csak a játszadozó gyermekeket. A gyermek, különösen ha korán le nem szoktatják, hű és irigy. No már most: az egyik gyermek meglátja, hogy a másik valami új és szép játékszert kapott. Hirtelen fölébred benne a vágy, hogy bárcsak neki is volna olyan játéka. S annyira hű a fiatal gyermek lelke, hogy az a bizonyos dolog szinte nélkülözhetetlennek tűnik fölé. Irigyli, hogy a másiknak van, neki pedig nincs. Ezek az okok vezetnek aztán arra az elhatározásra, hogy minden áron a magáévá teszi azt a szép és annyira óhajtott játékszert. Mit csinál tehát? Kilesi az alkalmat és ellopja. Sikerül neki, nem veszik észre. Ha megkérdezik, hogy nála van-e, letagadja. Sok gyermek még a szüleinek is eldicsekszik a lopott jószággal. S sok szülő elég könnyelmű s nem bünteti meg a kis bűnöst, a ki természetesen még nem is tudja, hogy rosszat tett. De később megtudja, hanem akkor már megszokta s esetleg gonoszossággá fajult el benne, a mint azt a körülmények esetleg elősegítették. Ez

az egyik eset, mikor a lopás bűne a gyermekben föltámad s később már mint öntudatosabb egyénben tovább fejlődik. Ekkor tehát oka a hűség, irigység, birvágy.

De van még egy eset.

Két gyermek játszik. Az egyiknek egyszer csak észébe jut valami. Könnyelmű elmével, tréfából elveszi a másik játékát és eldugja. Csupa tréfából s — a mint azt már magam is tapasztaltam — jól mulat azon, hogy a másik hasztalanul keresi. A másik természetesen megunja az eredménytelen kutatást s esetleg már nem bánja, hogy az illető jószágot elveszítette. Ebből társa bátorságot merít s hirtelen az jut észébe, hogy hátha azt az eldugott jószágot tényleg magának tartaná meg? És úgy is tesz. És úgy tesz más esetben is, sokszor.

De ezen a kettőn kívül még több ok is előidézi a lopás bűnének keletkezését és kifejlődését. Nemcsak a hűség, irigység, birvágy és könnyelműség, hanem még a rossz példa (mástól látja) s a bűnre vezető alkalmak és körülmények is rávezetik a gyermeket a lopásra, a meglett ember aztán lop — szükségből.

S mindamellett, hogy a törvény szigorú büntetéssel sújtja a tolvajokat, ez a veszedelmes kór egyre tovább terjed és rágódik az emberiség testén. Bizony mondhatom, hogy a hazugság után a lopás a legelterjedtebb bűn. A lopás pedig már a legnagyobb erkölcsi züllés jele. Ennek a bűnnek következményei a legrosszabbak. A tolvaj megrabolja embertársait s ha kell, gonosz munkája közben képes gyilkolni is...

A lopás bűnét kipusztítani tehát erkölcsi kötelessége minden embernek, mert mindnyájunknak drága csekélyke vagyunk s azért azt védelmezzük a jogtalan orvkezekről a legutolsóig.

De hogyan, mi módon, milyen eszközökkel?

Már említettem, hogy minden rosszat csirájában lehet a legkönnyebben — és kell is elfojtanunk.

S ebben az esetben a legszélesebb körben kell az óvóintézkedéseket megtennünk.

Gondos apák és anyák! Első sorban szükséges, hogy ti legyetek mentesek ettől a véstől. Mert a rossz példa — kárhózat.

Ha pedig jó lélekkel meg akarjátok óvni gyermekeiteket, akkor óvjátok első sorban a hűságtól, irigységtől, birvágytól, könnyelműségtől és minden erre a bűnre vezető alkalmatosságtól...

Talán nem lesz haszontalan, sőt talán nagyon is hasznos lesz, ha elmondok egy megtörtént esetet, abból vegyetek példát ti is. Mert ne gondoljátok, hogy kemény szigorral, kegyetlen büntetéssel valami hasznost műveltek.

Egy anya gyermeke számára gyümölcsöt hozott. De valamiért még egyszer el kellett mennie hazulról s elég gondatlan volt, hogy a gyümölcsöt az asztalon, fiát a szobában hagyta. Ez már alkalom volt. A fiu nem győzte bevárni az anyját, hát vett magának almát. Az igaz, hogy csak egyet vett el s így nem okozott talán semmi kárt. Az alma ugy is neki volt szánva; de — lopott. S ez fáj a hazatérő anyának. Nem szólt egy szót sem, úgy tett, mintha észre sem vette volna a hiányt. Egyszer csak kér a gyermek almát.

— Már kivetted a magad részét, felelte hidegen az anya, úgy hát nem kapsz többet.

Délben az egész család ebédhez ült. Ebéd végén az anya kiosztotta a gyümölcsöt, de a kis fiúnak nem adott belőle.

— Ő már kivette a maga részét, mondá nyugodtan.

A gyermeket ez az eljárás nagyon bántotta, meg is bánta tettét s azóta nem lopott soha egy szemet se.

Nem helyesebben tett-e az anya, mint mikor egy apa pálczájával irtózatosan összeverte fiát, mert a szomszédától madarat lopott; ez a fiu aztán tudniillik ellopta nyomban az apja pálczáját, hogy ne legyen többé, a mivel megverje.

Ime! vonjátok le a következtetést és aztán cselekedjete ti is hasonlóképen. Ha valamiből lopva veszi ki a részét, abból ne juttassatok neki. Ha játszótársától vesz el valamit, kényszerítsétek arra, hogy az ellopott dolgot személyesen vigye vissza ahhoz a kié és hogy szóval fejezze ki annak mély bánatát a történt vétek miatt. Végül kérjen tőle bocsánatot. Bizonyos, hogy a gyermeknek más esetben már nem lesz kedve ily megaláztatásra okot adni.

A legfőbb pedig, a mire kiválóan vigyázzatok: hogy a talált jószágot a gyermek a maga jószántából mindenkor visszaadja jogos tulajdonosának s azt semmi körülmények között se tartsa meg önmagának.

Ne hadd elvenni a magadét, — de te se vedd el a másét!

A MAGYAR GAZDA.

A szamócza tenyésztéséről.

A szamócza vagy földieper tenyésztése, sajnos, hazánkban — azt lehet mondani, hogy alig van elterjedve, pedig könnyű tenyésztése, olcsó beszerzése és fentartási költsége, magas kulturális értéke mellett általánosabban kellene termelni; annál is inkább, mivel a szamócza egyik legháladosabb ága a gyümölcstermelésnek, bármely más gyümölcsfajhoz arányítva. Már rövid idő alatt bőtermést ad; a talaj és éghajlati viszonyokhoz nem nagy igényeket köt, végül pedig az abból várható haszon más kultúrnövényekéhez viszonyítva, igen jelentékenynek mondható. Mivel a szamóczenyészés oly könnyű, hogy azt minden háziasszony kevés vigyázzal művelheti, sőt pénzrelhet is belőle, különösen olyan falvakban, hol a nagyobb városok közel esnek, már kora tavasszal piacra viheti szagos és izletes gyümölcsét, hol literenkint 40—50 fillérért értékesítheti. De mondjuk, a város messze fekszik, kocsin pedig szállítani bajos, mivel összetörnek s így értéktelenné válhatnak — egyszerűen ízt (lekvárt) készítünk belőle, melyet úgy készítünk, mint a besztercei szilvából szoktunk. De ebbe azért mégis cukor kell, hogy izletesebb legyen s befőttes üvegekbe rakva, hólyagpapírral bekötjük s így cukrászdákba vive, értékesíthetjük. No de nem is olyan áron kél ezen jól elkészített íz el, mint a szilva-lekvár, mert míg a szilva-íz kilója 50—60 fillér, addig ezen íznek kilója 4—6 korona között váltakozik. A mi gyümölcs pedig mint éretlen, a száron marad, jó a gyermekeknek hébe-korba csemegének. Hogy pedig e hálados gyümölcs tenyésztését t. olvasóinkkal megkedveltessem s megismertessem, hogy egy házi kertcskéből se hiányozzék e szagos és izletes gyümölcsöt hozó növény, czélom röviden e cikkben előadni ennek okszerű tenyésztését.

Hogy a létesítendő szamócza-ágyaknál kedvező eredményt érthessünk el, első feltétel a jó fekvőhely és a talaj minőségének megválasztása. Ha a fekvésben válogathatunk, legjobb a dél vagy délkeleten fekvő oly terület, mely északtól védett helyen van,

hogy a hideg légáramlatoknak a tövek kiteve ne legyenek. A talaj álljon agyagos televény-földből, melynek nincs sziklás altalaja és teljesen vízmentes. Tény, hogy a szamócza minden jó talajban terem, hacsak nem nagyon vizes vagy tulságos száraz és köves; mégis tapasztalatból mondhatom, hogy az agyagos televény-földben legjobban diszlik.

Közönséges, laza, humuszban szegény talajon, ha szamóczát akarunk tenyészteni, úgy azt előbb jó érett marhatrágyával vastagon beszőrva, 40—45 cm. mélyre fel kell ásni; hogy a trágya e földdel jól összekeveredjen, miáltal a talaj termőképessé lesz.

A szamócza-palánta ültetési ideje augusztus hó közepétől szeptember végéig van, de melegebb vidékeken október hó közepéig is lehet. Tavasszal pedig, márczius és április hónapokban legjobb a szamócza-palánta kiültetése.

Közvetlen a kiültetés előtt, (ha esetleg fukarkodtunk a trágyázással, még mindig lehet trágyázni, mert megjegyzem, hogy a trágya a szamóczatenyészés egyik főtenyezője) a talajt még egyszer tökéletesen átforgatjuk, minden gyökeret kidobva, tisztára gereblyézzük. Ezután 1'30 méter széles, tetszés szerinti hosszú ágyakra beosztjuk, az ágyak közt 30 cm. széles utat, a kényelmes megmunkálás céljából megahagyunk.

A palántákat az ágy hosszában menő 4 sorba 33 cm.-nyi egymás közti távolságra ültetjük be. Ültetés után minden egyes tövet megöntözünk. Az ültetést mindig jobb a délutáni órákban végezni, hogy a palánták nagyon meg ne hervadhassanak.

A szamócza kiültetésére a legalkalmasabb idő az ősz. Tekintetbe véve az időjárás viszonyait, egyik vidéken hamarabb, másikon később történik a kiültetés. Fő az, amit szem előtt kell tartanunk, hogy a növények még tél beállta előtt a talajba jól begyökeresedve legyenek. A tavaszi ültetés szintén jó, csak hogy azon évben gyümölcsre nem számíthatunk, míg az őszi ültetésnél már következő tavasszal minden tö termést hoz.

Czélszerű, sőt szükséges is az őszszel ültetett palántákat télire rövidre vágott szalma, apró érett-trágya vagy félig korhadt falevével betakarítani, hogy a bekövetkező nagy hidegek ellen védve legyenek; különösen hó-szegény vidékeken, ahol a még gyenge gyökérzetű palánta a hótakarót nélkülözni kénytelen.

Tavasz nyiltával aztán a fiatal palántákat takarójuk alól kiszabadítva — ha trágyával vagy falevével voltak betakarva, mihelyt a téli nedvesség felszívódott — vigyázva hozzálátunk a kapáláshoz, minden egyes tövet újjainkkal kitisztítunk és a volt takarót bekapáljuk a sorok közé.

Ha már a palánták május elején kizöldültek, hozzáfogunk az öntözéshez, de miután a szamócza-tő nagyon szereti a trágyalével való öntözést, tehát első sorban ennek elkészítéséhez fogunk, mely a következőképpen történik:

Közvetlen a szamócza-táblánál egy hordót félig a földbe ássunk, ebben egy rész galambtrágya, egy rész marhavér, egy rész korom és egy rész marhatrágya legyen, úgy hogy a hordót kétharmad részig megtöltsék, azután vizet öntünk reá, hogy szintig legyen és két hétig ásni hagyjuk, de mindennap egyszer megkeverjük. Az érett trágyalevet használat előtt még kétszer annyi vízzel felereszszük s a szamócza-ágyat minden 10—14 napban egyszer jól meglocsoljuk; ezen eljárást folytatjuk mindaddig, míg a

szamóca pirosodni kezd. Ily eljárás mellett 5—6 évig minden évben bő és jól kifejlődött gyümölcsöt nyerhetünk, míg ha ezt az eljárást nem tesszük, a szamóca-tő csak 3, legfeljebb 4 évig termőképes s a talajt is annyira kihasználta, hogy másféle növény sikeres tenyésztéséhez ismét bő trágyázásra szorul.

Nyáron át az ágyak gondozása, a gaz szorgalmas eltávolításából, többszöri kapálásból és gyakori öntözésből áll, mely utóbbi különösen a száraz hónapokban okvetlenül szükséges. Továbbá kapálás alkalmával a gyümölcszárakat levagdossuk. Igen fontos, a termés biztosítása céljából a tövön kihajtott buja indákat, melyek a tövet gyengítik, tehát a termést is befolyásolják, mihamarabb eltávolítani; belőlük csak annyit tartunk meg, a töveken, amennyi a szaporítás céljából szükséges. E szaporítás abból áll, hogy ezenindákat, melyek nyáron át már jól begyökeresedtek, ültetés idején az anyatövektől elválasztjuk, gyökereitől kiemeljük s a már elkészített új ágyra, a már fent leírt eljárás szerint ültetjük.

A szamóczának ma már számtalan fajtája jön forgalomba, melyek hol érési időre vagy izre, hol színre vagy nagyságra vagy alakra nézve különböznek egymástól. Amely gazda tehát t. olvasóink közül e növény tenyésztésével foglalkozni óhajt, csakis a következő legjobb fajokból válasszon, u. m.: Ananás, Jucunda, Laxton's Noble, König Albert, Mammuth, Sensation, Die Königin és a Marschal Mac Mahon; vannak még temérdek fajok, de ezek a fent leírt fajok a legjobbak tenyésztésre.

Tehát röviden leírtam a szamóca sikeres tenyésztését, e növénynél épp úgy, mint a spárga-tenyésztésnél, a trágya nélkülözhetlen, mivel trágya és bő locsolás nélkül szamóczát sikeresen tenyészteni absolute lehetetlen.

Horváth Sándor.

A dohány és a műtrágya. Mióta a műtrágyák elterjedése nálunk is nagyobb kiterjedést nyert, megkísérlik annak alkalmazását minden kulturnövény alá. — A dohányra vonatkozólag az eredmények következőkben foglalhatók össze: 1. a kénsavas ammoniak nem való a dohánynak mert annak égését határozottan rontja, 2. a chilisalétrom a dohánytermés mennyiségét növeli, minőségét nem rontja, 3. a szuperfoszfát a mennyiséget növeli, holdanként két métermázával is s a minőséget javítja, 4. a kálisók a mennyiségre befolyást nem gyakorolnak, de a minőséget lányegesen fokozzák, különösen homoktalajokon, 6. a mészben szegény talajokon a mésztrágya kiváló figyelmet érdemel, mert az égésre jótékonyan hat.

Nyilttér.

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmas **köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szélhűdés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Kedvderítő.

Elszólta magát.

Vőlegény: Oh Klára, igazán én vagyok az első férfi, a kit megölel?

Menyasszony: Igazán furcsa, hogy mindnyájoknak ez az első kérdése.

Fölösleges.

Bandi: Szegény Olgát nagyon bántja a foga.

Olga vőlegénye: Majd biztatom, hogy hu-zassa ki.

Bandi: Fölösleges! Kiveszi ő a fogát minden este, de az a baj, hogy reggel megint visszateszi.

Közgazdaság.

A gyümölcsfáról.

Gyönyörűséggel olvastam, hogy az állam a múlt évben tizennyolcezer nemes gyümölcsfa-csemét ültetett az állami utak mentén. Tiszteletreméltó dolog, hogy állam jár elül példával. De nyomban felgondolom az állami utak hosszát, fölmérem lelkemmel a megyei-, községi- és dülő-utak temérdekségét s tapasztalom, hogy az a tizennyolcezer fa úgy elvész, mint a tengerben a csepp. Van, de nem látszik. Látszik ellenben az a nagy meztelenség még most is a tanyaházak körül, a mesgyéken, udvarokon. Egy-két eperfát nem mondom, hogy nem ültettek emberek, kit aztán agyonra hajigál botjával a gyümölcsre éhes, a gyümölcsre szomju gyerek. Ne essék bántódása az eperfának; hiszen ültessetek, igen, a baromfi, a magló-jószág s ha más fa nem élhet földeteken: a czeprés kád számára, — de ne feledjétek, hogy az eper nem igazi gyümölcs. Kövessétek a természet utmutatását. A hol a kökénybokor, a szilvák őse, megél, a hol az almafa vadon nő: kész ujjmutatás az a nemesebb szilvák, almák termesztésére. Nincs ennek az országnak olyan vidéke, hol semmi gyümölcs meg ne teremne. És a legáldottabb Alföldön sokszor láttam, hogy adják oda az asszonyok cserében a buzát, ha egy meggyes kocsi, ha egy szilvás szekér a dülön megjelenik . . .

A buzáról jut eszembe, hogy az ország java-része abból remél életet. S vetjük buzánkat, ha van ára, ha nincs; vetjük, míg a földünket úgy ki nem éli, a hogy a szentírás Kanaánját a rossz gazdálkodás.

Aztán bennünket százféle egyenes és görbe adó sujt: nem segitenének-e a terhet viselni a gyümölcs-fák?

Erre nézve példaképp hozom fel Porosz-Sziléziát, hol az utakat általában gyümölcsfakkal ültetik be. Nézzük csak, mennyi folyt be azok jövedelméből a kerületi pénztárakba csak hét év alatt, a következő kimutatás szerint:

Kerület	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900
Schweidnitz	5.034—	5.192—	7.255—	7.141—	4.337—	9.886—	15.066—	50.14.033—
Reichenbach	2.811—	60—	4.490—	3.135—	4.301—	2.819—	1.941—	4.331—
Striegau	4.374—	6.304—	7.478—	6.113—	4.885—	6.053—	4.190—	5.961—
Rimptsch	6.952—	10.499—	10.254—	15.299—	8.485—	15.331—	50.14.441—	2.119—
Jauer	2.910—	2.315—	2.982—	3.098—	2.211—	3.052—	2.889—	3.608—
Liegnitz	1.751—	1.903—	1.670—	3.039—	3.485—	2.514—	2.357—	3.984—
Lüben	610.10	1.510—	50—	151—	1.124—	306—	596—	804—

Osszesen: 24.482.70 31.213.50 32.926.80 40.325— 27.029— 40.371.65 38.652.50 46.295.10

E szerint csak e hét esztendő gyümölcsstermése 240.973.45 márkát teszen, a mi pénzünk szerint 279

ezer 168 korona 14 fillért. És ha még csak azt mondjuk meg, hogy Porosz-Sziléziában az egyes kerületek alig nagyobbak, mint egy-egy közép nagyságu vármegye nálunk, elképzelheti mindenki, hogy a mi sok ezer kilométernyi utjaink mennyivel szaporítanak a közjövédelmet.

Az utak beültetésének van persze két nagy akadály. Az egyik az, hogy kevés a faiskolánk, a másik, hogy az utra kiültetett gyümölcsfa nálunk még kész préda botnak, ostornyélnek, kivagdossák durva kezek a fácskákat, mikor megeredtek, mikor már szépen termőre is jöttek.

Faiskola fentartására a törvény minden községet kötelez s nincs biz' az még minden ötvenedikben sem. Tudok olyan helyet, hol a faiskola földjét nagy sajnálkozással kihasították ugyan a temető mellett a gypszeleből, de nem akadt ember, a ki gondjába vegye. A végrehajtó meg a kisbíró természetesen benne krumplit, főköt.

Pedig a mig az ültetnivaló gyümölcsfa-csemetét úgy vesszük drága pénzen, sokszor a hetedik határban, addig nemhogy utaink beültetéséről beszélhetnénk, de mégcsak rendes gyümölcsös-kertekről sem szólhatunk.

Egy-két hold földön temérdek fát lehet nevelni, annyit, hogy a nemes fa ára néhány fillerre szállhat. S ugy-e 4-5 krajczáros, vagy éppen ingyen fácskát de szívesen elültetne akárki? Nincs abban pedig semmi lehetetlenség. Kell hozzá: 1. egy olyan pap, ki hiveinek nemcsak a másvilági üdvösséget hirdeti, hanem a földi boldogulás utját is, amilyen van is hazánkban több mint kettő; 2. egy olyan derék jegyző, a ki nemcsak a katonasorozó czédulákat, passzusokat írja, hanem a ki néhanap kihámozza magát a lélekölő papirosteher alól, s a szíve szerint mer cselekedni; 3. egy olyan tanító, a ki a községben akar maradni; de természetesen, hogy a legjobb embert is könnyű elkészeríteni vekszálni, megszőktetni. (Hál' Isten' a gazdasági ismétlő iskolák felállításával két miniszter kezd a tanítóra számitani); 4. kell egy olyatén elüljáróság, mely új választáskor nem a régi ellenségeket kezdi bántani, hanem a község igaz érdekeit igyekszik fölismerni; 5. köll egy-két nap-számos a nehezebb munkára; 6. nagyja-gyermekeink abban a faiskolában csak olyan szigorú rendet kövessenek, mint a mindennapi iskolában. Jutalmuk legyen, a mit neveltek, a fa . . .

A fairtás ellen nincs orvosság. Káin óta gyilkos is akadt sűrűn. . . . Hanem keresni kell az or-

vosságot: egyrészt, hogy már a meglévőt megszeretessük a gyermekeinkkel otthon, s az iskola utján nyujtsunk nekik módot, hogy ne legyenek rosszabbak nálunknál.

A ki pedig nemes fát kitör, ostornyélnek, botnak az oltásáról lefeszít: azt doboltassa ki a jegyző, prédikálja meg a pap, legyen az, ha ki nem tudódik is személye, a község csufjává . . . Megérdemli!

I. K.

Az angol gazdák köszönete. A legutóbb itt tanulmányutat tett angol gazdákat az O. M. E. G. megbízásából Szilassy Zoltán szerkesztő titkár kalauzolta végig az országon. Az angolok megleghangos levélben köszönték meg Szilassy Zoltánnak fáradozásait, egyuttal egy díszes kivitelű tömör ezüst tálczát küldtek emlékül, a melyre ez van vésve: „Az angol gazdák, Szilassy Zoltánnak 1902 május 19-től június 1-ik tartó magyarországi utazásuk emlékeül.“

Borászati kongresszus Verseczen. A verseczi és versecz-járásai ipar- és mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága, a Gazdasági Egyesület és a Közgazdasági Egyesület borászati szakosztályának közreműködésével szeptember 7-én és 8-án borászati és borkereskedelmi kongresszust rendez Verseczen. Részletes program hívja föl Magyarország bortermelőit a kongresszuson való részvételre, hét korona tagsági díj augusztus 15-éig küldendő be.

*

Budapesti piaczi árak:

Buza: Tiszavidéki 7.35 kor., tolnamegyei 7.45 kor., pest-megyevidéki 7.25 kor., zentai 7.10 kor., verbászi 7.10 kor., szerbiai 7.60 kor.

Rozs: 6.15 kor.

Zab: 5.70 kor.

Tengeri: 4.90 kor.

Az árak 50 kg.-kint értendők. A múlt héthez képest fokozatos árhanyatlás tapasztalható.

Liszt: Átlagos jegyzések Budapesten:

0	1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---	---

27.90 27.60 27.60 26.40 25.40 25.— 24.30 23.30 20.80

Korpa: Finom 8.10 kor., durva 8.30 kor.

Lelkészek, hitoktatók,

kik egy katolikus szellemű, könnyen terjeszthető irodalmi mű iránt érdeklődnek, szíveskedjenek címüket lakcímük kiadóhivatalába P. R. jelige alatt beküldeni.

KATONA-ÜGYEKBE

ha törvényes jogcímen alapulnak, pl. reklamáció mint családfenntartó, öröklött mezőgazdaság birtokosai kivételes szabadságolások, kivételes nősülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél-, illetőségi és tisztai ügyekben a leglelkismeretesebben jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség

Budapest, VIII., József-körut 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai iroda. Tessék a címre ügynöki s más című vállalatokkal össze nem téveszteni.

Pénzkölcsön

kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar fölvenni, oly pénzt, melyre csak 5 százalék kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz, s adós bármikor felmondhat, a pénztintézet azonban nem mondhat fel, kiknek oly pénzre van szükségük, azok forduljanak bizalommal a

Hitel és Ingatlan Forgalmi irodához

(beküldendő csakis telekkönyvi és birtokiv-másolat)

Budapest, Rottenbiller-u. 1. sz.

központi indóház előtt

A budapesti Kármelita-zárdában VI. ker., Huba-utcza 12. sz. alatt kapható imakönyvek és egyéb ájtatossági czikkek.

Imakönyvek.

Kármelhegyi Rózsabimbók. 10—14 cm. nagyságú, 544 oldal kiterjedésű imádságos- és énekeskönyv; ötödik kiadás. Különlegessége a könyvnek, hogy a minden alkalomra szokásos imákon és énekeken kívül elmélkedéseket is tartalmaz Krisztus Urunk életéről és haláláról s a sarkalatos hitigazságokról. Az egyes ájtatosságokról rövid oktatást ad. Tartalmánál és alakánál fogva inkább felnőtteknek való. Kapható a következő kötetekben:

1. sz. Vászonszékötés pirosmetszessel . . . 2 kor.
2. „ Vászonszékötés aranymetszessel 3 „
3. „ Borkötés aranymetszessel tokkal . 4 „
4. „ Párnázott borkötés 7 „

Legújabb külön kötetek: 6279, 6077, 6288, 5367. számúak. Legfinomabb borju- vagy sattyán-borkötés bélelt puha táblával, bordó, kék, zöld vagy fekete színben rendkívül izléses berakott és festett virágdíszszel, monogrammmal vagy keresztrel, gazdag belső keretaranyozással 14 kor.

6303. sz. Fehérkecskeborkötés bélelt puha táblával, kívül monogrammmal, belül gazdag keretaranyozással, rendkívül elegáns kiállításban 16 kor.

Jézus Szíve a szeretet lángtengere. 10—7 cm. 288 oldalra terjedő rendkívül izléses kis alakú imakönyv, mely megnyerő külalakja és szép tartalmánál fogva igen megfelelő ajándéknak szolgál minden alkalomra férfiaknak és nőknek egyaránt. — Nagy súlyt fektettünk arra, hogy e könyvecske úgy az egyszerű, mint a legfinomabb izlésben is megjejenjék, mint ezt a kötetek nagy választéka is mutatja. Kapható a következő kötetekben:

1. sz. Egyszerű vászonkötés, aranymetszessel, fekete színben 1 kor.
2. sz. Egyszerű puha borkötés, fekete és vörös színben 2 kor.
3. sz. Párnázott vagy chagrínborkötés monogrammmal vagy jelvényvel, fekete, bordó és barna színben 3 kor.

Legfinomabb Pelüch kötés több színben ára 3 „
4. sz. Ugyanaz email aranyozott csattal . . . 4 „
6182. sz. Sattyánborkötés, bélelt puha táblával, aranyozott csattal, belül aranykeret-préseléssel, bordó, sötétkék, havanna és zöld színben 5 kor.

6122. sz. Valódi borjuborkötés puha bélelt táblával, monogrammmal, korál vagy gyöngybetéttel, tűzaranyozott csattal, belül aranypréslésű széllal, fekete, kék, sötétzöld és bordó színben 6 kor.

Dicsérvjétek az Urat. 13—9 cm. nagyságú 273 oldalra terjedő imádságos- és énekeskönyv. Fiatalok számára. Harmadik kiadás, fekete vagy színes vászonkötésben aranymetszessel 1 kor.

Hóvirágok a kis Jézuskának. Magában foglalja a kisdéd Jézus tiszteletére irányuló imákat és ájtatosságokat. Főltte alkalmas karácsonyi ajándék. Ötödik kiadás, képekkel díszítve, 128 oldal. Díszes angolvászonkötésben. (Töt kiadásban is kapható) 60 fill.

Kis Jézus Levélpecsétét igen szép és sok színben 100 darab 50 fill.

Páduai szent Antal. Imakönyv a nagy csodátevő szent tiszteletének terjesztésére. A szentek rövid életrajzával. Mostanában a legkeresettebb imakönyv, mely rövid idő alatt 90.000 példányban fogyott el. Vászonszékötésben 60 fill.; 50 példány 28 kor. 100 péld. 52 kor. Kapható nemet és töt nyelven is. Füze 30 fill. 50 péld. 14 kor. 100 péld. 26 kor.

A Rózsafüzér az Oltáriszentség előtt. Ez a kedves kis könyvecske a rózsafüzér 15 titkát foglalja magában színes képekben, rövidke imákkal. A képek és díszítések páratlanul szépek. Ily díszes kiállítású s ennél fogva bármily alkalomra illő ajándékkönyv még nem jelent meg a magyar könyvpiacdon. Pegamoid-kötésben 150 kor.

Szeráthangok szent Teréziától. Magában foglalja a szentnek rövid élettörténetét, a Mi-nyánk magyarázatát kilencznapit ájtatosságot előkészületül az ő ünnepére, a szentnek intelméit, a szentáldozás utáni fohászeit stb.

Jámbor lelkeknek igen ajánlatos könyv. Vászonszékötésben 2 kor.

Az életszentség katékizmusa. Jámbor lelkeknek, főképp világi és szerzetespapok, szerzetesnők és azok növendékei, valamint a harmadrendek tagjainak alkalmas kézikönyv. Vászonszékötés 1 kor.

Isten kertje, vagyis a szentek élete. Népies kiadás. Minden egyes szent élete külön füzetben 30—32 oldal. A rendkívül izléses borítékon az illető szentnek sz nes képével. Eddig megjelent: Szűz Mária, szent József, szent Anna, szent Terézia, szent Ferencz, szent Vincze, szent Alajos, szent Erzsébet élete. A sorozat folytatódik. Vizgákra, bérmlásra, névnapra stb. kedvesebb ajándék alig képzelhető. Egy-egy füzet ára 20 fill., minden 10 példány után két ingyenpéldány. Tömegesebb megrendelésnél tetemes kedvezményvel.

A Boldogságos Szűz Mária kis szolozsmája. Füze 30 fill., vászonba kötve 60 fill. Krisztus követése. Kempis Tamástól, megjelent szebbnél-szebb kötetekben 1—10 kor.-ig. Színes szent képekről külön árjegyzékkel szolgálunk.

Megrendelési föltételek.

1. Megrendeléseket előttünk ismeretlenektől csak az összeg előleges beküldése, vagy utánvétel mellett fogadunk el. Kisebb, 1—10 koronáig terjedő megrendeléseknél mindig előnyösebb a pénzt előre beküldeni.
2. A ki a pénzt előre beküldi, a csomagot bérmentve kapja, különben a postaköltséget a megrendelő viseli.
3. A postán történő károkért és tévedésekért felelősséget nem vállalunk.
4. Mások kiadásában megjelent könyveket nem közvetítünk.
5. Könyvereskedők és elárúsítók megegyezés szerint százalékban részesülnek.
6. Sacerdotibus in quantum fieri potest etiam a. ss.

= Első kézből legjobban vásárol. =

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

Stowasser J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója

Budapest, II., Lánchid-utcza 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben, =

hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, trombiták, czimbalmok, saját találmányu tárogatók 30 frt.-tól felfelé.

Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hanggokkal, különlegesség azél hangu zenekari harmonikákban, — saját mintáink. * * * *

Magyar
gyártmány!

Teljes zenekar felszerelése

előnyös feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítattik

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, ugyszinten harmoniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.

Ö Szentsége gyémántjubiléuma alkalmából

bucsujarat

Nagy-Mária-Ezellbe.

Indul a Budapest, IX-ik kerületi Bakáts-téri templomból, 1902. szeptember hó 5-én, d. u. 4 órakor gőzhajóval Bécsig, innen vasuton Kernhófig, honnan a bucsusok 6 órai gyaloglással jutnak az óhajtott kegyhelyre.

Órangyalok és Kisasszony ünnepét eltöltve 8-án indulnak vissza és 10-én szerdán este érnek Budapestre (8—10 óra közt.)

Fehér kötés (másli) lesz a jelvényük.

Jegyek csak a hajóban válthatók; 1-ső hely: 14 frt 50 kr., 2-ik: 9 frt 40 kr., 3-ik: 6 frt 80 kr.

Omnibusz-kocsik előre rendelendők Kernhóftól oda-vissza 2 frt 80 krjával.

Az ügy érdeke kívánja a részvétel előleges bejelentését.

5 kilónál több teher nem gonoztatik.

A kegyhely méltóságának megfelelő magaviseletet kér:

FAJT JÁNOS,

(Pestmegye) erzsébetfalvai plébános,
a bucsu vezetője.

